

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

AFGEFEEKANTOOR: 9240 ZELE - P2A9271 • VERSCHIJNT NIET IN AUGUSTUS

Ruïne Grimbergs Prinsenkasteel
wordt permanente bouwwerf

Een mooi nieuw huis voor
de provincie Vlaams-Brabant

Minister Landuyt acht 200.000
nieuwe banen een haalbare kaart

Truckersopleiding KITO Vilvoorde
niet voor cowboys

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Boze burgemeesters

Er heerst grote bitterheid bij de Vlaamse burgemeesters van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Omdat hun oproep om het kiesarrondissement te splitsen niet werd opgenomen in het regeerakkoord van de nieuwe paarse regering, organiseren ze in oktober een Staten-Generaal waar ze concrete acties willen aankondigen.

Op 6 juni 2003 ondertekenden de 27 Vlaamse burgemeesters (alleen Francis Vermeiren, de liberale burgervader van Zaventem tekende niet) in Lennik een motie aan het adres van de regeringsonderhandelaars. Een goede maand later, op 9 juli 2003, kwam het uitvoerend comité (vijf burgemeesters) tot de conclusie dat aan de motie geen gevolg was gegeven in het regeerakkoord. De korte tekst die ze toen publiceerden, leest als een pamflet. 'De burgemeesters zijn ten eerste verbolgen en diep ontgoocheld omdat de federale regeringsonderhandelaars hun unanieme eis tot onmiddellijke splitsing van het kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en deze van het gerechtelijk arrondissement Brussel, niet in het regeerakkoord hebben opgenomen', aldus de tekst. Verder heet het dat het 'onduldbaar is dat 40 jaar na de vastlegging van de taalgrens, nog steeds Waalse en Franstalige Brusselse lijsten in Vlaams-Brabant aan de kiezer worden opgedrongen en dat 550.000 Vlaamse inwoners nog steeds deel uitmaken van het tweetalige gerechtelijke arrondissement Brussel.'

Door de knieën

'Hallo, burgemeester Willy De Waele in Lennik, u spreekt, als initiatiefnemer van de motie, straffe taal aan het adres van een regering waarin kopstukken van uw VLD de toon zetten. Zult u straks niet moeten inbinden na een telefoontje van het hoofdkwartier in de Melsenstraat?'

Jean-Luc Dehaene

'Het is onduldbaar dat in Vlaams-Brabant nog steeds Waalse en Franstalige Brusselse lijsten aan de kiezer worden opgedrongen'

destijds bekendheid verwierf met zijn rondzendbrieven, zit op dezelfde golflengte als zijn Lennikse collega. Op de vraag waartoe de aangekondigde Staten-Generaal kan leiden, blijft hij vaag. 'We zullen met de uitvoerende mandatarissen een globaal standpunt innemen en represailles afspreken', aldus Peeters. Of die acties de vorm kunnen aannemen van burgerlijke ongehoorzaamheid? 'Misschien, als je dat zo wil noemen. Ik stel vast dat anderen zich burgerlijk ongehoorzaam gedragen door de wet niet toe te passen.'

Oud-premier en burgemeester van Vilvoorde Jean-Luc Dehaene (CD&V) meent dat het 'een illusie' was te denken dat de Vlamingen op een geïsoleerde manier hun slag hadden kunnen thuishalen. 'Er zijn immers geen communautaire afspraken gemaakt. Het komt er nu op aan de druk op te voeren voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde,

'Geenszins. Zo zit ik niet in elkaar. Ik ben geen partijslaaf maar ben alleen in mijn gemeente verantwoording verschuldigd aan de inwoners. Bij de jongste parlementsverkiezingen hebben we twee Vlaamse zetels verloren in het arrondissement omdat er buitenlandse stemmen werden meegeteld. Dat heeft veel kwaad bloed gezet.

De tekst die we als Vlaamse burgemeesters aan de regeringsonderhandelaars hadden voorgelegd, sloot volledig aan bij het Arrest van de Raad van State van 26 mei 2003. Ik stel vast dat de Vlaamse regeringsonderhandelaars - zonder enige uitzondering - door de knieën zijn gegaan en zich hebben gedragen als platte vazallen van de Franstalige liberalen en socialisten.'

Burgerlijke ongehoorzaamheid

Bij een aantal andere Vlaamse burgemeesters heerst dezelfde ontgoocheling en bitterheid.

Burgemeester Leo Peeters van Kapelle-op-den-Bos, die als Vlaams minister

ook op gerechtelijk vlak.' Dehaene vindt het teleurstellend dat de Vlaamse partijen niet zwaarder gewogen hebben op de regeringsonderhandelingen, 'zeker omdat Spirit mee rond de tafel zat.' Of hij gelooft in de slaagkansen van het geplande forum waar de regering alle communautaire hete hangijzers wil bespreken? 'We kennen dergelijke werkgroepen', is zijn veelbetekenende replek.

Johan Cuppens

Bourgmistres en colère

27 bourgmestres de l'arrondissement électoral Bruxelles-Halle-Vilvorde sont mécontents parce que l'accord gouvernemental du nouveau gouvernement lilas n'évoque nullement la scission de l'arrondissement électoral. Par conséquent, en Brabant flamand, des listes bruxelloises wallonnes et francophones sont toujours imposées à l'électeur. Les bourgmestres organiseront en octobre des Etats Généraux où ils délibéreront sur les actions à entreprendre pour obtenir la scission.

inhoud

september 2003 nr. 8

Een mooi nieuw huis voor de provincie Vlaams-Brabant 4

200.000 nieuwe banen in vier jaar is een haalbare kaart 8

In vergelijking met vorig jaar is de werkloosheid in Vlaanderen fors gestegen. Ten behoeve van de werkgelegenheid bepleit Vlaams minister van Werkgelegenheid Renaat Landuyt een maximale samenwerking tussen de federale en de regionale overheden.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FiguranDten 10

Guido Vereecke was 13 jaar directeur van de Brakke Grond, het Vlaams Cultuurhuis in het hartje van Amsterdam. Sinds enkele maanden is hij weer 'thuis' en aan de slag als coördinator van het Bruegelproject.

Leven en welzijn in de rand (5) 22

Kinderopvang blijft zorgenkind

Vijftiende Open Monumentendag staat stil bij steen 26

Ward Lernout schildert voor dovenschool in Tanzania 29

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6
Zonder omwegen 24 Van huizen en tuinen 25
RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

FOTO: ARCHIEF DANIEL DUBOIS

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Een mooi nieuw huis voor de provincie Vlaams-Brabant

Tijdens het weekend van 6 en 7 september wordt het nieuwe provinciehuis van Vlaams-Brabant bij het station van Leuven officieel geopend. Het is een prachtig gebouw geworden waarmee de jonge provincie zich prominent manifesteert in het straatbeeld. Het nieuwe provinciehuis moet tegelijk een sfeer van openheid en transparantie oproepen.

Het nieuwe provinciehuis werd ontworpen door de Portugees-Belgische architectengroep Gonçalo Byrne / Wit / Dirk Jaspaert. Gonçalo Byrne is samen met enkele andere architecten uit het Iberische schiereiland mee verantwoordelijk voor de heropleving van wat men wel eens een 'uitgezuiverd modernisme' noemt. De historische fouten uit vele modernistische gebouwen die gekenmerkt worden door simplisme in plaats van doordachte eenvoud, werden door hen gefilterd om de kwaliteiten ervan te versterken door onder meer het gebruik van nieuwe en 'zuivere' materialen. Ook de manier waarop het gebouw tot stand kwam is bijna uniek in de wereld van de grote openbare aanbestedingen. Een internationale architectuurwedstrijd leverde 28 projecten uit heel Europa op.

Het gebouw

Het gebouw langs de Leuvense vesten bestaat uit drie grote delen: een voorplein en een torenvolume van 11 verdiepingen aan de noordzijde (richting station), een lager en langer gedeelte van slechts twee verdiepingen aan de zuidkant (richting Tiensepoort) en een park. Centraal door het gebouw loopt een 160 meter lange publieke gang die de ruggengraat vormt van het gebouw en alle delen met elkaar verbindt.

In de toren vinden de meeste van de 600 provincieambtenaren een werkplek. De lage vleugel biedt onderdak aan de kantoren van de gouverneur, de gedeputeerden en hun medewerkers, aan de raadzaal van de provincieraad, een perszaal en een aantal vergaderzalen. Er is ook een groot auditorium en een polyvalente ruimte voor tentoonstellingen, recepties en voorstellingen. Al deze zalen zijn ook beschikbaar voor externe seminaries, studiedagen, congressen en evenementen, waardoor het gebouw kan uitgroeien tot een echt 'huis van de provincie'.

Langs de lange gang, aan de kant van de spoorweg, worden de gebouwen afgewisseld met ruime patio's die elk een andere invulling kregen - van heel sober met veel steen en één enkele boom aan de kant van de toren, tot bijna helemaal groen aan de andere kant.

De architecten hebben ook heel bewust gekozen voor 'eenvoudige', 'eerlijke' materialen die de natuurlijke sierlijkheid en rust van het ontwerp benadrukken zonder te vervallen in banaliteit of overdreven luxe. Het hoofdmateriaal van het hele gebouw is blauwe hardsteen die ook ge-

bruikt is op het nabijgelegen Martelarenplein. De sokkel, die enkel zichtbaar is vanuit Kessel-Lo, is uitgevoerd in zwarte baksteen. Verder is veel doorzichtig glas (geen spiegelglas) gebruikt om de beoogde transparantie te bereiken. Metaalkleurige aluminium 'lamellen' beschermen de zuidelijke wanden van het gebouw tegen te grote lichtinval op warme dagen. Binnen is geen enkele poging gedaan om de betonnen structuren te verdoezelen. Door de combinatie met gezandstraalde inoxplaten, frisse kleuren en warmere materialen zoals hout ontstaat zelfs een bijna intieme sfeer. Dat effect wordt nog versterkt door de combinatie van de uitgepuurde meubels van de Vlaamse ontwerper Maarten van Severen met de klassieke stoelen en zetels van Charles Eames.

De omgeving

Men kan het provinciehuis onmogelijk los zien van de hele stationsomgeving die de voorbije jaren een ware metamorfose heeft ondergaan. Samen met het monumentale gebouw Manuel de Solà-Morales op en rond het Martelarenplein en de nieuwe overkapping voor het treinstation, vormt het provinciehuis een nieuw merkteken in deze wijk. Het Project-

team Stadsontwerp dat het stedenbouwkundig plan van de hele stationsomgeving uittekende, had trouwens zeer strenge bouwvereisten voor deze plek opgesteld om te vermijden dan een weinig consciëntieuze bouwpromotor hier zijn gang kon gaan.

Het gebouw is ondanks zijn grootte geen stedelijke burcht die de omgeving dictatoriaal domineert. Integendeel. De kantoortoren visualiseert als het ware de nieuwe stadslijn langsheen de sporen - vertrekkende vanuit het provinciehuis, over het nieuwe Martelarenplein tot aan het nog te bouwen Vlaams huis. Het voorplein met de toegang maakt de koppeling tussen het provinciehuis en het station. Zeker wanneer de nog te bouwen kantoren en appartementen tussen beide gerealiseerd zullen zijn - al lijkt daarbij niet dezelfde architecturale kwaliteit beoogd te worden - zal het groene lint van de vesten het Martelarenplein verbinden met het provinciehuis.

Kunstintegratie

Alhoewel daartoe niet wettelijke verplicht, besliste de Bestendige Deputatie van Vlaams-Brabant om bij de bouw van het nieuwe provinciehuis het Vlaamse decreet over de integratie van hedendaagse kunst in de publieke ruimten toe te passen. Concreet werd beslist om 1% van de totale maximale bouwkost of ruim 386.000 euro te spenderen aan de integratie van kunst. Een werkgroep onder voorzitterschap van Flor Bex, de voormalige conservator van het MUHKA (het Museum voor Hedendaagse Kunst in Ant-

Het gebouw is ondanks zijn grootte geen stedelijke burcht die de omgeving dictatoriaal domineert

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

werpen), en waarvan onder meer Bart De Baere, de huidige conservator van het MUHKA, Tom Van Gestel, directeur van de Mondriaanstichting, en Katrien Vandermarliere, directeur van het Vlaams Architectuurinstituut deel uitmaakten, selecteerde uiteindelijk zeven kunstenaars. Daarbij werd gekozen voor kunstwerken die beantwoorden aan het concept van het gebouw zoals dat werd uitgewerkt door het architectenteam: een aaneenschakeling van publieke functies met open en gesloten ruimtes en een herkenbare aanwezigheid zonder grootspraak met een grote transparantie, vooral voor het publiekgerichte gelijkvloerse niveau. Meest zichtbaar is het gele balkon op de tiende verdieping van Aglaia Konrad. Het krijgt door ambtenaar en burger uiteenlopende doeleinden toegedicht: van duiventil tot rokershoekje. Konrad zelf wou met het balkon een communicatieve, visuele, sociale en ontspannende symboolwaarde verenigen. Eens op het balkon wordt de bezoeker niet alleen observator of voyeur, maar ook bekeken object. Op die manier zal het balkon altijd de relatie tussen overheid en bevolking zichtbaar uitdrukken. Of zoals Koen Van Syngel in De Standaard schreef: 'Als we het provinciehuis als een vertrouwenwekkende ambtenaar in grijs maatpak beschouwen, dan werkt het balkon als een frivool pochetje'. Ook duidelijk zichtbaar van op straat is het Windwijzeralfabet van Guy Rombouts: 26 windwijzers op de daken van het langsgebouw verbeelden een door de kunstenaar zelf ontworpen alfabet. De 26 tekens vormen een windroos die buiten de dakrand uitsteekt en ze zullen geprojecteerd wor-

den op de hele oppervlakte van het dak van het gebouw. Telkens als iemand het gebouw binnen of buiten gaat, verschijnt op een lichtkrant bij de ingang in één van de 94 talen die in de provincie worden gesproken, de naam 'Provincie Vlaams-Brabant'. Hiermee wil de in Brussel wonende Israëlische kunstenaar Eran Schaerf het maatschappelijk fenomeen van de taalgemeenschappen in ons land accentueren.

Ann Veronica Janssens en Richard Venlet willen de bezoeker in realtime confronteren met het gebouw. In de lange gang op de gelijkvloerse verdieping is aan het plafond een spotlicht gemonteerd op een mobiele automaat die via een rail de volledige lengte van de gang overbrugt. De lichtbundel beweegt computergestuurd door de ruimte, zoals een 'travelling' of camerabeweging in een film, en belicht de personen die in de gang bewegen. Ambtenaar en bezoeker zullen dus voortaan in de spotlights lopen. Aan het begin van iedere beweging opent zich een verlicht mobiel paneel aan de noordgevel, waardoor het werk van binnen en buiten zichtbaar wordt. Dit paneel vormt zo een aankondigingsscherm, vergelijkbaar met de generiek van een film. Eveneens in de lange gang beplakte Jef Geys een massieve muur met 18.000 foto's waarop nog eens 6.000 zwart-wit negatieven werden gekleefd. Deze 6.000 foto's werden genomen in alle steden, gemeenten en deelgemeenten van Vlaams-Brabant en in de omgeving rond het provinciehuis. Er werden ook foto's gemaakt van de gebruikers van het gebouw, enkele publieke figuren en de bewoners van Vlaams-Brabant zelf. Zowel de gebruiker als de bezoeker van het gebouw kunnen zich dus in dit werk herkennen. De fotoreportage benadrukt de maatschappelijke en sociale context van de provincie.

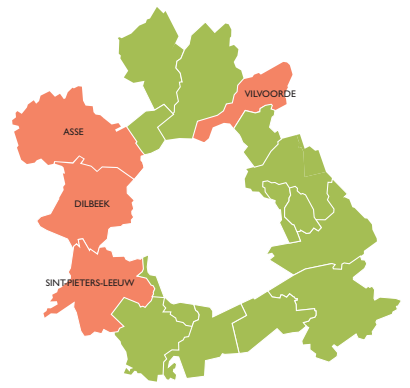
De Oostenrijkse kunstenaar Heimo Zobernig tenslotte bracht in vier zalen op het gelijkvloers vier grote op aluminium bespannen wandtextielen aan in telkens een andere kleur: ultramarijnblauw in de raadzaal, rood in het auditorium, lichtblauw in de polyvalente zaal en groen in het personeelsrestaurant. Die kleuren worden in de videotechniek gebruikt voor 'keying', een neutrale achtergrondkleur waarop geprojecteerd kan worden. Dit minimalistisch project symboliseert de kleur als sleutel voor alle mogelijke informatie.

Het nieuwe provinciehuis symboliseert op een poëtische manier de nieuwe transparantie en openheid die publieke instellingen (zouden) moeten afficheren. Het is geen oogverblindende prestigearchitectuur, noch frivole spektakelarchitectuur, maar een duurzame, subtiele geste. Zoals Geert Antonissen van het Infohuis Werken Stationsomgeving terecht schrijft, hebben de architecten het provinciehuis een soort tijdloze poëzie meegegeven. 'Wars van simplistische grandeur hebben ze toch een krachtige schoonheid ontworpen, zodat in samenspel met de gehele omgeving dit bouwwerk ook binnen vijftig jaar nog zijn discrete schoonheid zal uitstralen.'

Paul Geerts

Info: Informatiedienst Provincie Vlaams-Brabant, tel. 016-26 70 00, e-mail info@vl-brabant.be. Meer info over de officiële opening van het provinciehuis op 6 en 7 september vindt u op de website www.vlaamsbrabant.be/feest

DILBEEK

Prettiger leven in Saviowijk

De jeugddienst en preventiedienst van de gemeente Dilbeek willen in de sociale woonwijk Savio het leven wat prettiger maken. 'De voorbije jaren liepen er wel eens klachten binnen over overlast, lawaaihinder en vandalisme', vertelt Sven Van Cauwenberge van de jeugddienst. 'Uit een enquête bleek dat er in de Savio-wijk de meeste problemen waren, en daarom zijn we

meer de folder 'Lang leve de Savioburen' in de bus met aan de ene kant grappige foto's en aan de andere kant een 'goede burentest', tips en nuttige telefoonnummers. 'De voorkant is tegelijk een raamafiche. We hopen dat veel mensen die ophangen om te tonen dat ze achter het initiatief staan', aldus Sven Van Cauwenberge. 'We denken eraan het initiatief in de toekomst ook in de andere Dilbeekse wijken uit te bouwen.' **TD**

SINT-PIETERS-LEEUV

Nieuwe buslijn naar metrostation Erasmus

Het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Leeuw vreest dat de opening van het nieuwe metrostation Erasmus in Anderlecht voor grote verkeersellende zal zorgen. 'Er zal meer verkeer op de Lenniksebaan en de Postweg komen', zegt schepen van mobiliteit Martin Schoukens. 'Die straten zijn al helemaal ver-

rond Erasmus kan worden ontlast.' Het Brussels Gewest liet weten dat het niet alleen kan instaan voor parkeerplaatsen aan de eindpunten van metrolijnen en vraagt dat ook de andere overheden hun steentje bijdragen. Intussen zijn er wel onderhandelingen aan de gang met De Lijn om een nieuwe buslijn tussen

in die wijk met een aantal initiatieven gestart voor een betere verstandhouding tussen de burens. De bewoners van de wijk kregen onder-

ZELLIK

Woonadvies voor mensen met een handicap

Het Toegankelijkheidsbureau, dat in het verleden alleen in Hasselt bereikbaar was, heeft sinds kort ook een contactpunt in Zellik. Je kunt er terecht voor gespecialiseerd advies over woningaanpassing voor gehandicapten of ouderen met verminderde mobiliteit. 'We begeleiden mensen bij het verbeteren van de toegankelijkheid van hun woonomgeving zodat ze zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren', legt ergotherapeute Eva Van Oostveldt van het toegankelijkheidsbureau uit. 'Dat gaat bijvoorbeeld over aanpassingen aan de badkamer, het toilet of de keuken, zodat de mindervalide dankzij een aantal kleine veranderingen in veel gevallen toch in zijn eigen omgeving kan blijven wonen. Naast particulieren kunnen ook ge-

meenten advies vragen bij het toegankelijkheidsbureau wanneer ze openbare ruimtes bouwen of verbouwen.' Het toegankelijkheidsbureau bevindt zich in 't Mankement, Noorderlaan 4, Zellik, tel. 02-465 55 25, e-mail info@toegankelijkheidsbureau.be, website www.toegankelijkheidsbureau.be **TD**

FOTO: PASCAL VIGNERON

zadigd. Bovendien zijn er te weinig parkeerplaatsen. We hebben de hogere overheid al voorgesteld om extra parkeerplaatsen en een extra buslijn te voorzien, zodat het knooppunt

het AZ Jette en Ukkel in te leggen. Die lijn zou door de Westrand lopen en een vlotte verbinding moeten zijn voor de inwoners van het Pajottenland naar het metrostation Erasmus. **TD**

FOTO: PASCAL VIGNERON

Eva Van Oostveldt

Een uniek fotoboek

FOTO: DIRK DE CUBBER

Op 14 september a.s. verschijnt in Vilvoorde een uniek fotoboek waarin de inwoners van de kanaalstad centraal staan. De Vilvoordse

fotograaf Dirk De Cubber geeft in meer dan 150 foto's een extra dimensie aan op het eerste gezicht alledaagse gebeurtenissen en bezienswaardigheden. Het boek is een uitgave van uitgeverij Het Streekboek en de stad Vilvoorde en bestaat in een standaard uitgave (37,06 euro) en een luxe uitgave (39,53 euro).

Van 14 september tot en met 21 september loopt eveneens een tentoonstelling van de foto's van Dirk De Cubber in de stedelijke

school voor buitengewoon secundair onderwijs 'De Vest', Vestenstraat 14 in Vilvoorde.

Het fotoboek is vanaf 14 september te koop in de boekhandel of u kunt het bestellen bij Het Streekboek, Vrasenestraat 109, 9100 Nieuwkerken-Waas,

tel. 03-777 75 58,
fax 03-766 44 82.

FOTO: DIRK DE CUBBER

DE RAND/BRUSSEL

Bezoek uit Letland

Op 10 september a.s. brengt Boriss Cileviès een eerste werkbezoek aan Brussel. Hij is de rapporteur die de Raad van Europa op 3 april jl. benoemde om een onderzoek in te stellen naar de taaltoestanden in de Brusselse ziekenhuizen, dit tot grote woede en ondanks heftig verzet van FDF-boegbeeld Georges Clerfayt. Boriss Cileviès is een 47-jarige socialist uit Letland. In eigen land is hij lid van de Saeima, het nationale parlement, en sinds 1999 ook van de Raad van Europa, een instelling die in Straatsburg is gevestigd (niet te verwarren met het Europees Parlement). Sinds mei maakt hij ook deel uit van de afvaardiging van Letland in het Europees Parlement. Vanaf mei 2004 wordt Letland lid van de Europese Unie. Het vooronderzoek van

Cileviès is bedoeld om na te gaan of zich op termijn een verslag opdringt over de taalproblemen in de Brusselse ziekenhuizen. Tijdens zijn bezoek zal Cileviès, die geen Frans maar wel Engels spreekt, de indieners van de klacht (Vlaamse politici uit Brussel en de rand) en een aantal betrokken instanties ontmoeten. Zijn eerste werkbezoek zou slechts enkele uren duren.

Over de vertrouwdeheid van Cileviès met taalverhoudingen en minderhedenzaken is weinig bekend. Verwacht wordt dat hij als Let oog heeft voor die problematiek. Letland herbergt immers een grote groep Russen; tussen 1940 en 1989 immigreerden 735.000 Russen naar Letland, waar hun aandeel in de bevolking steeg van 9% naar 34%. **JC**

HET MOOISTE KOORGESTOELTE VAN HET LAND

Tussen 1783 en 1787 hief keizer Jozef II in de Zuidelijke Nederlanden niet minder dan 40 mannen- en 121 vrouwenkloosters op. Het ging om kloosters met contemplatief leven, die volgens de 'keizer-koster', zoals Jozef II in onze geschiedenisboeken wordt genoemd, voor de maatschappij van geen nut waren aangezien ze zich niet inlieten met zielzorg, onderwijs of ziekenverzorging. In de rand vielen onder dit opheffingsdecreet o.a. het Rooiklooster in Oudergem, het klooster Zevenborren in Sint-Genesius-Rode en de priorij van de reguliere kanunniken in Groenendaal (Hoeilaart). Hun onroerend en roerend bezit werd verbeurd verklaard ten behoeve van de Caisse de Religion die hiermee o.a. in Brussel een algemeen hospitaal wilde oprichten voor minderbedeelden. Na inventarisatie werd in 1786 de inboedel van de priorij van Groenendaal geveild, waaronder een mooi beeld-

houwd eiken koorgestoelte uit 1663. Onderpastoor Clerens kocht dit kunstwerk voor de O.-L.-Vrouwkerk van Vilvoorde en betaalde hiervoor toen de luttele prijs van 210 florijnen, zo'n goede 6.000 euro of nog geen 250.000 oude Belgische franken. Het hoge wandbeschildering is aan beide zijden van het koor 4,5 m hoog en 16 m lang. Aan iedere zijde zijn er zes brede panelen met telkens tussen twee getoste zuilen het borstbeeld van een apostel. Boven hun hoofd zien we de marteltuigen waarmee deze discipelen van Christus werden gefolterd. Dan zijn er nog de levensgrote beelden die verwijzen naar scènes uit het lijden van Jezus. Meer dan 120 engelenkopjes, allemaal verschillend van uitdrukking, sieren de kroonlijst van dit koorgestoelte. Terecht wordt dit uitzonderlijk kunstwerk in de Vilvoordse O.-L.-Vrouw van Goede Hoop kerk als het mooiste koorgestoelte van het land genoemd. Een kerkwachter zal er u bij een bezoek aan de kerk graag meer uitleg over geven.

O.-L.-Vrouwkerk, Heldenplein, 1800 Vilvoorde **Jaak Ockeley**

FOTO: PASCAL VIENNON

VILVOORDE

Meer blauw in winkelstraten

Na enkele winkeldiefstallen in de Leuvenstraat en de Nowélei in Vilvoorde voert de lokale politie de patroilles in de winkelstraten op. Dagelijks wordt er een voetpatrouille ingezet die tussen 9.30 en 18.00 door het centrum van de stad wandelt. Zo willen het stadsbestuur en de politie het onveiligheidsgevoel verkleinen en het gevoel van hulpeloosheid van de

Vilvoordse handelaars verminderen. 'De lokale politie beschouwt de strijd tegen de winkeldieven en pickpockets in het stadscentrum als een prioriteit', zegt korpsschef Frits Coenen. 'Door de voetpatrouilles en door een verhoogde meldingsbereidheid van de handelaars hopen we dat de veiligheid in de winkelstraten van Vilvoorde zal toenemen.' **TD**

Minister Landuyt: '200.000 nieuwe banen in vier jaar is een haalbare kaart'

Renaat Landuyt, minister van Werkgelegenheid en Toerisme en sinds enkele maanden ook minister-vice-president in de Vlaamse regering, legt de lat voor zichzelf hoog. Tijdens zijn vakantie beklom hij de Mont Ventoux, die grimmige reus van de Provence. In Vlaanderen wil hij andere pieken bedwingen. De werkloosheid is op een jaar tijd immers fors gestegen; begin juli waren er maar liefst 15% werkzoekenden méér dan in juli 2002. Concreet waren er op dat moment 191.531 werkzoekenden. Die cijfers baren de minister zorgen, maar echt pessimistisch gestemd is hij niet. Het voornemen van premier Verhofstadt om de komende 4 jaar 200.000 nieuwe banen te scheppen, acht hij dan ook een haalbare kaart.

RL 'De premier benadrukt altijd dat er veel psychologie in de economie zit. Hij behoort duidelijk tot degenen die positieve impulsen willen geven. Het voornaamste is dat de ambitie zeer groot is en eigenlijk ook niet echt irreal. Qua banenaangroei zou dat cijfer gehaald moeten worden. De vraag is alleen of we daarmee voldoende mensen die werk zoeken, hebben kunnen helpen. Het blijft een uitdaging die alle regeringen in dit land ertoe moet aanzetten om alle zeilen bij te zetten ten behoeve van de werkgelegenheid.'

Van een echte economische heropleving zal er volgens de meeste analisten in de nabije toekomst geen sprake zijn. Heeft het scheppen van zo'n hoge verwachtingen bij de mensen tegen die achtergrond er niet een beetje de schijn van dat de bevolking een rad voor ogen krijgt gedraaid?

RL 'Ik denk dat iedere waakzame burger terdege beseft dat je als over-

heid alleen maar kunt proberen in te spelen op het economisch gebeuren en dat België het vroegere Rusland niet is; de staat beheerst de economie niet! Wij formuleren een doelstelling waarnaar we streven. Je neerleggen bij de vaststelling dat de economie vrij is en dat je er geen invloed op kunt uitoefenen, zou pas echt nefast zijn. We moeten bekijken met welke randvoorwaarden we de economie in de best mogelijke richting kunnen

'Veel van wat in het regeerakkoord staat over werkgelegenheid is onuitvoerbaar omwille van de beperkte bevoegdheid van de federale staat'

sturen en die best mogelijke richting is het zo goed mogelijk verdelen van het werk. Wat ons zorgen zou moeten baren, is dat de conjunctuurgevoeligheid vervlakt. Er is geen normale conjunctuurverbetering in zicht, maar ook geen echte verslechtering; de conjunctuur beweegt zich m.a.w. in een constante stagnerende lijn. Die aarzende economie vertaalt zich in de werkloosheidscijfers.'

Gelijkwaardige partners

Deze maand organiseert de federale overheid een grote werkgelegenheids-conferentie waarop de sociale partners en vertegenwoordigers van de gewesten en gemeenschappen worden uitgenodigd. In de aanloop daar naartoe organiseerde de Vlaamse regering op initiatief van Renaat Landuyt een vooroverleg met de Vlaamse sociale partners om de federale regering duidelijk te laten weten aan welke maatregelen Vlaanderen vooral behoefte heeft.

RL 'Het gewest is niet ondergeschikt aan de federale staat, aan België. Het gewest is een gelijkwaardige partner. Als je goed wil samenwerken, moet je bij het opstellen van de programma's van de federale overheid klaar zijn om te zeggen dat de ene maatre-

gel al gunstiger is voor onze arbeidsmarkt dan een andere, en dat wat goed is voor Wallonië of Brussel niet tegelijk ook positieve effecten heeft voor Vlaanderen. Het is wellicht de eerste keer dat die werkmethode wordt gebruikt, maar het lijkt mij de juiste aanpak in een federalisme van samenwerking. In het regeerakkoord wordt er inzake werkgelegenheid een voortdurende vermenging gemaakt tussen taken die aan het gewest toekomen en aan de federale staat. Men wil bijvoorbeeld de werkloosheidscontrole afschaffen en meer de nadruk leggen op gecontroleerde begeleiding. Nu, begeleiding en bemiddeling is een taak van het gewest en controle

een taak van de federale overheid. Dat betekent dus dat we op een andere manier moeten gaan samenwerken. Veel van wat in het federale regeerakkoord staat, is onuitvoerbaar omwille van de beperkte bevoegdheid van de

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

federale staat. Ik denk dat het belangrijk is dat we op zoek gaan naar samenwerkingsformules waarbij zowel de staat als het gewest een deel van de verantwoordelijkheid op zich neemt.'

In deze context wijst de minister overigens met een beschuldigende vinger naar het Brussels gewest, dat ondanks de hoge werkloosheid aldaar nauwelijks heil ziet in samenwerking met de Vlaamse overheid.

RL 'De Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (BGDA) doet hoegenaamd geen moeite om mensen te attenderen op Nederlandstalige beroepsopleidingsmogelijkheden met perspectief op werk in de rand. Zoiets heeft te maken met een achterhaalde ideologie en getuigt van een oogkleppenmentaliteit. Wat mij betreft is een werkzoekende een werkzoekende, los van zijn taal of nationaliteit. Je moet de mensen dus stimuleren om Nederlands te leren, want Nederlands spreken is een toegang tot werk, niet alleen in Brussel maar ook in de rand.'

Ervaringsdiploma

Een betere samenwerking tussen de federale en de regionale overheden biedt volgens minister Landuyt ook mogelijkheden om eigen, specifieke accenten te leggen in bijvoorbeeld de aanpak van de jeugdwerkloosheid, de tewerkstelling van vijftigplussers en de discriminatie van allochtonen.

RL 'Wij stellen vast dat alle jongeren het sinds juni 2001 moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. In het regeerakkoord worden vooral maatregelen voorgesteld ten behoeve van laaggeschoolde jongeren, zoals o.a. het geven van een werkbonus om hun netto-inkomen op te trekken. Als de federale overheid extra aandacht wil schenken aan die categorie, dan opent dat voor ons perspectieven om iets te doen voor geschoolde jongeren die het ook moeilijk hebben. Wij zouden onze middelen kunnen gebruiken om gediplomeerde jongeren die niet direct een job vinden een omschakelings- of aanpassingspremie te geven. Om vijftigplussers langer aan het werk te houden, moeten we op zoek gaan naar systemen om een soepeler loopbaan uit te bouwen. De levensloop van de toekomstige gene-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

raties zal hoe dan ook niet meer bestaan uit de afgelijnde episodes school, werk, pensioen, maar uit een mix van die drie. In het federale regeerakkoord is sprake van inloopen uitloopbanen. Dat betekent in mijn ogen dat je jongeren zo vlug mogelijk aan het werk moet zien te krijgen en dat je tegelijk meer waardering opbrengt voor de ervaring van oudere werknemers. Je zou ouderen moeten kunnen betalen voor het opleiden van jongeren en hen tegelijk minder laten werken. Het idee van tijdsparen dat momenteel internationaal ingang vindt, is er juist op gericht om een mechanisme te ontwikkelen waardoor je soepeler kunt omgaan met werken en niet-werken. Oudere werknemers zou zo de kans geboden worden om langer en rusti-

ger te kunnen werken.'

Voor de vakantie keurde het Vlaams parlement ook een ontwerp van decreet van minister Landuyt goed dat het ervaringsdiploma introduceert. Dat diploma is een uitkomst voor heel veel mensen die geen schools diploma kunnen voorleggen, of niet over het juiste diploma beschikken voor een bepaalde job, maar wel de vereiste vaardigheden hebben.

RL 'We zorgen ervoor dat we een paar instanties hebben zoals de VDAB die op korte tijd iemand op zijn vaardigheden kunnen testen. Wie die test met goed gevolg aflegt, krijgt een diploma waarmee hij naar een potentiële werkgever kan gaan. Voor de werkgever los je daarmee het probleem op hoe hij moet weten of een persoon over de vereiste vaardigheden beschikt, want dat kun je lang niet altijd beoordelen op basis van een schooldiploma. Ook mensen met een buitenlands diploma dat bij ons niet erkend is, hebben baat bij dit nieuwe systeem. Ik denk hier vooral aan hooggeschoolde allochtonen die op die manier een bewijs in handen krijgen waarmee ze niet zomaar afgescheept kunnen worden omdat ze niet het juiste diploma hebben. Het is een aanpak die kadert in mijn strategie om rond de tewerkstelling van allochtonen systematisch de handicaps of belemmeringen weg te werken. Met het ervaringsdiploma hebben we opnieuw een sleutel in de hand om effectief tegen discriminatie op te treden.'

Henry Coenjaerts

Minister Landuyt: '200.000 neue Arbeitsplätze in vier Jahren sind möglich'

Der flämische Minister für Arbeit Renaat Landuyt findet das Vorhaben von Premier Verhofstadt, in den nächsten vier Jahren 200.000 neue Arbeitsplätze zu schaffen, durchaus nicht unrealistisch. Im Vorfeld der großen föderalen Beschäftigungskonferenz, die in diesem Herbst stattfinden wird, führte er bereits vorausgehende Beratungen mit den flämischen Sozialpartnern durch, um der Föderalregierung aufzuzeigen, an welchen Maßnahmen in Flandern besondere Notwendigkeit besteht. Der Minister ist ein enthusiastischer Verfechter einer engeren Zusammenarbeit zwischen der Föderal- und der Regionalregierung. Das heißt aber nicht, dass nicht auch eigene Akzente gesetzt werden, beispielsweise bei der Bekämpfung der Jugendarbeitslosigkeit oder der Diskriminierung von Bürgern ausländischer Herkunft auf dem Arbeitsmarkt.

‘Met de voeten in het veld en het hoofd bij het beleid’, die twee polen heeft Guido Vereecke (57) naar eigen zeggen altijd met elkaar proberen te verenigen in zijn rijk geschakeerde internationale loopbaan. Via het wijkwerk ‘Groen Treeske’ in Dilbeek werd hij al snel voorzitter van de raad van beheer van het Cultureel Centrum Westrand. Zijn beleidsvoorbereidend werk bij de administratie sociaal-cultureel werk van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap deed hem uiteindelijk met zijn gezin in Amsterdam belanden, waar hij 13 jaar directeur was van het Vlaams cultuurhuis de Brakke Grond. Sinds de zomer is Guido Vereecke weer ‘thuis’; hij werd door de Vlaams regering aangesteld als nieuwe coördinator van het prestigieuze Bruegelproject in de groene rand rond Brussel.

‘Ja, waar kom je vandaan als je hebt gestudeerd in Gent, werkt in Antwerpen, Brussel, Straatsburg, Amsterdam’, countert hij mijn vraag naar zijn herkomst. ‘Ik ben eigenlijk een geadopteerde Pajotter. Het grootste deel van mijn jeugd heb ik doorgebracht in het Oost-Vlaamse Meetjesland - ik ben van Waarschoot - en studeerde pedagogische en politieke en sociale wetenschappen aan de Gentse rijksuniversiteit in de jaren '60. Mijn vrouw Griet De Craen is van Dilbeek. Haar broer, Jan De Craen, is daar 30 jaar schepen van cultuur geweest en burgemeester en speelde een centrale rol in het tot stand brengen van de culturele voorzieningen die er nu zijn, zoals bijvoorbeeld het Cultureel Centrum Westrand.’

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAAR

Guido Vereecke, de nieuwe roerganger van het Bruegelproject

In tegenstelling tot wat men zou vermoeden, was het niet een soort culturele kruisbestuiving uit Dilbeek die richting gaf aan Vereeckes' carrière in de culturele sector.

GV ‘Ik ben in 1968 begonnen als nationaal secretaris van Chirojeugd Vlaanderen en ben daarna vrij snel inspecteur geworden bij het toenmalige ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur. Eigenlijk ben ik dus via mijn werk in die culturele sector terechtgekomen. Ik heb altijd geprobeerd om het ambtelijke uitzweten van dossiers en papieren samen te laten gaan met zelf in het veld staan. Ik heb bijvoorbeeld 10 jaar lang elke maand als vertegenwoordiger van de Vlaamse Gemeenschap in Straatsburg gezeten bij het Europees Jeugdfonds. Je bent daar bezig met het uitbreiden van programma's zoals Jeugd voor Europa, Erasmusuitwisselingen enz. Tegelijk was ik ook bezig met het lokale jeugdwerk. Die wisselwerking is voor mij een noodzaak, want door alleen op een ministerie achter je bureau te zitten kom je in een heel kunstmatige situatie terecht.’

Naar Amsterdam

Dat Guido Vereecke in 1989 met zijn vrouw en drie dochters naar Amster-

dam verhuisde, kwam niet zomaar uit de lucht vallen en sluit eigenlijk naadloos aan op zijn visie om theorie en praktijk niet van elkaar te scheiden.

GV ‘Ik heb veel in multilaterale verbanden gewerkt, de Raad van Europa, later de Europese Unie, waar ik zetelde in technische expertencomité's ter voorbereiding van de ministerconferenties. Door mijn werk bij de Europese Unie kreeg ik op een bepaald moment 'goesting' om iets meer concreets te gaan doen met één land, dat multilaterale kader dus te verwisselen voor het bilaterale, waardoor je ook weer wat meer met de voeten in het veld komt te staan. Het meest voor de hand liggende land was natuurlijk Nederland, waar het buitenlands beleid van de Vlaamse Gemeenschap zich op toespitste. Het Vlaams cultuurhuis de Brakke Grond in Amsterdam is er in het begin van de jaren '80 gekomen op initiatief van de toenmalige Vlaamse regering om mede gestalte te geven aan haar extern beleid. Door mijn vele internationale contacten ben ik me heel sterk bewust geworden van de realiteit van nationale culturen, maar als je in zo'n project stapt van culturele uitwisseling, beland je als vanzelfsprekend in een bijna professionele toestand van voortdurend vergelijken. Als je daar bent om de Vlaamse Gemeenschap op een podium te zetten en te laten uitstralen, moet je je permanent afvragen: Waar zitten er gaten in de markt, wat kan ik in een stad als Amsterdam met zo'n overvloedig aanbod méér bijbrengen? Je wordt bijna beroepshalve een cultuurvergelijker, temeer omdat het ook gaat over het zichtbaar en herkenbaar maken van je eigen land. Dat Duitsers, Fransen of Britten in Amsterdam een andere cultuur uitstralen is evident, dat blijkt alleen al uit hun taal. Als het gaat over Vlaanderen is dat al iets minder vanzelfsprekend, althans op het eerste gezicht.

Wat mij van in het begin heel aangenaam heeft verrast, is de bijzonder grote nieuwsgierigheid naar Vlaanderen die in Nederland bestaat; ze vragen je echt het hemd van het lijf en weten van geen ophouden.'

Frans zal wel niet hoeven

De nieuwsgierigheid en de sympathie voor Vlaanderen mogen dan al groot zijn in Nederland, toch gaapt daarachter een enorme kenniskloof over dat buurland waar dezelfde taal wordt gesproken. Guido Vereecke kan er smakelijk over vertellen.

GV 'We lieten onze drie tienerdochters inschrijven aan het Ignatiusgymnasium in Amsterdam en die rector zegt: 'Frans zal zeker wel niet hoeven voor uw kinderen, want ze komen van een school in Brussel'. 'Hoezo', vraag ik? 'Ja', zegt hij, 'Brussel dat is toch Frans!' Waarop ik hem vertel dat mijn kinderen in Brussel Nederlandstalig onderwijs volgden met het Frans als tweede taal. Zo iemand - en het gaat hier niet over de man in de straat - blijkt er dus niet eens van op de hoogte te zijn dat in Brussel de mogelijkheid bestaat om volwaardig Nederlands onderwijs te volgen. In Nederland worden bepaalde feiten zelfs anders voorgesteld. Daar wordt aan de kinderen geleerd dat België onafhankelijk is geworden in 1839, terwijl dat volgens onze geschiedenisboeken in 1830 is gebeurd. Onze jongste dochter komt dus op een dag verward van school en zegt: 'Die Hollanders beweren dat België in 1839 onafhankelijk is geworden! Hoe zit dat nu juist? Feiten zijn toch feiten!' Ik heb haar dan maar gezegd dat wij ietwat anders tegen onze gemeenschappelijke geschiedenis aankijken. Er heerst op alle

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

domeinen een zeer grote kenniskloof, al moet ik zeggen dat de doorsnee Vlaamse intellectueel toch iets meer weet over Nederland dan omgekeerd. Nederland - Vlaanderen, burens, de lagelanden, een gemeenschappelijke grens. Ik roep dan dikwijls vertwijfeld Europa! Begrijp me niet verkeerd, ik ben een groot voorstander van het sluiten van een cultureel bondgenootschap tus-

'Het Bruegelproject is enorm ambitieus, utopisch zelfs. Er zouden eigenlijk meerjarenplannen moeten komen om dit te realiseren'

sen Vlaanderen en Nederland, maar dat is maar mogelijk als men wat dieper graaft dan het oppervlakkig onderscheid tussen hun karnemelk en onze bourgondische levensstijl. We zijn samen met bijna 21 miljoen Nederlandstaligen. Als Noord en Zuid een alliantie sluiten, en de staatshervorming in België biedt de Vlaamse Gemeenschap de mogelijkheid om autonoom met Nederland een culturele unie te vor-

men, dan zou Vlaanderen zijn stem veel luider kunnen laten klinken in de Europese instellingen. Nederland is immers een lidstaat van de Europese Unie, terwijl Vlaanderen wordt beschouwd als een regio en die tellen niet mee in de Europese besluitvorming. Door zo'n alliantie met Nederland zouden onze taalkundige en culturele belangen op het Europese niveau dus veel beter gediend kunnen worden.'

Rijk erfgoed

In het voorjaar werd bekend dat de Vlaamse Gemeenschap voormalig intendant Hugo De Greef van Brugge Culturele Hoofdstad 2002 wil belasten met het uitwerken van een concept voor het Bruegelproject. Guido Vereecke is het er niet mee eens dat zo de indruk zou kunnen ontstaan dat men nog altijd op zoek is naar een bestemming voor deze brok natuurschoon en cultuur-historisch erfgoed in de rand rond Brussel.

GV 'De programma's en festiviteiten die al sinds geruime tijd worden opgesteld in het kader van dat Bruegelproject kunnen bijna niet concreter. Iets anders is of dat echt de beste vertaling is van die grote idee om een versmelting, een samenspel tot stand te brengen tussen natuur, cultuur en recreatie. Het Bruegelproject is enorm ambitieus, zelfs utopisch maar dan in de goede zin van het woord, waarmee ik bedoel dat er eigenlijk meerjarenplannen moeten komen om dit te realiseren. Wie de streek kent, weet dat zich daar een ontzettend rijk patriomonium bevindt en dat het bijgevolg maar goed is dat er wordt nagedacht over wat je daarmee kunt doen ten bate van de gemeenschap.'

Henry Coenjaerts

Guido Vereecke - new head of the Bruegel Project

'Keeping my feet on the ground while burying my head in policy matters' is how Guido Vereecke (57) himself describes a reconciling of opposites that he's always set out to achieve in his richly varied international career. For 13 years he was director of the Flemish cultural centre, de Brakke Grond, in Amsterdam. But since this summer he's been 'back home' again: the Flemish Government recently appointed him the new coordinator of the prestigious Bruegel Project in the green belt around Brussels. 'If you know this region then you'll know that we have a fantastically rich built-heritage here. But we always have to consider what the best use for it all is: we don't want it all to be miniature castles like we have in Gaasbeek, but the buildings mustn't all be turned into museums, botanical centres or rose gardens either.'

Meer info over het Bruegelproject vindt u op www.bruegelproject.be

Cowboys kunnen hier niets komen doen

Sinds twee jaar levert het Katholiek Instituut voor Technisch Onderwijs (KITO) in Vilvoorde gediplomeerde vrachtwagenchauffeurs af. Jongeren vanaf 16 jaar kunnen er namelijk een beroepsopleiding voor trucker volgen. De opleiding heeft alvast één groot voordeel ten opzichte van vele andere: de dag waarop je afstudeert, heb je meteen een job.

De opleiding 'vrachtwagenchauffeur' aan het KITO in Vilvoorde is een derdegraads opleiding in het beroepssecundair onderwijs. Dit jaar hebben zes studenten hun CE-rijbewijs voor vrachtwagens behaald. Het KITO in Vilvoorde is de enige school in Vlaams-Brabant die een dergelijke opleiding mag aanbieden. 'Gezien de opleiding heel wat infrastructuur vergt en veel kosten met zich meebrengt, mag er per provincie maar één school de opleiding geven', legt opleidingsverantwoordelijke Frans Boux uit. 'De opleiding wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Mobiliteit en het Sociaal Fonds voor Goederenvervoer en we werken ook nauw samen met het rijexamen centrum in Mollem en de werkgeversorganisaties.'

FOTO: PASCAL VIGNERON

V.l.n.r. Jean-Pierre Pintelon, Frans Boux en Danny Tavernier

Naast rijtechniek veel theorie

De opleiding 'vrachtwagenchauffeur' omvat naast het praktische luik ook een flinke brok theorie. 'Wie denkt dat hij of zij hier twee jaar lang alleen maar met een truck moet oefenen, zit er flink naast', aldus Frans Boux. 'De theorie is even belangrijk want bij het beroep van vrachtwagenchauffeur komt tegenwoordig heel wat meer kijken dan alleen maar rijden. Zo gaat er met het oog op internationaal transport heel

wat aandacht naar vreemde talen. De studenten krijgen ook les over ADR-transport van onder meer chemische producten, eerste hulp bij ongevallen en kaartlezen. Het klinkt misschien gek, maar er is zelfs een lessenpakket over voeding. Wie niet goed op z'n voeding let en voortdurend in baanrestaurants eet, raakt sneller vermoeid en dat kan nefaste gevolgen hebben voor de veiligheid.' Zowat 10 uur per week wordt tijdens de opleiding besteed aan rijtechnieken. 'We oefenen met onze mastodonten op het militair domein in Peutie. Vanaf het tweede jaar gaan de studenten met hun instructeurs de baan op en wordt er volop geoefend voor het uiteindelijke rijexamen in Mollem. Op de school zelf leggen ze eerst een rijexamen af voor een jury die bestaat uit transporteurs en andere mensen uit de sector. Verder bestaat het praktische luik uit bedrijvenstages en een Ardennenstage. Daar leren onze studenten hoe ze met een vrachtwagen veilig een berg op en af rijden. Ook het omgaan met de dodehoekspiegel en -camera zit in

het lessenpakket en naast het effectieve rijden, wordt hen ook geleerd hoe ze moeten laden en lossen', vertelt opleidingsverantwoordelijke Frans Boux.

Op twee wielen

Verantwoordelijkheidszin, veiligheid en stressbestendigheid zijn de belangrijkste pijlers van de opleiding tot vrachtwagenchauffeur. 'Onze doelstelling is chauffeurs af te leveren die veilig rijden op de weg. Het imago van de trucker is momenteel slecht en opleidingen als deze moeten het tij doen keren. Tijdens ons eerste jaar was er een student die bij de eerste oefeningen met een personenwagen demonstreerde hoe goed hij op twee wielen kon rijden. Hij werd meteen uit de opleiding gezet. Cowboys kunnen hier niets komen doen! Wij willen jonge chauffeurs afleveren met een hart voor het beroep en een grote verantwoordelijkheidszin. De veiligheid primeert altijd', aldus Frans Boux. De vraag naar goede vrachtwagenchauffeurs is erg groot. Dat blijkt ook uit het aantal telefoontjes van transportbedrijven dat opleidingsverantwoordelijke Frans Boux krijgt. 'Naarmate het schooljaar op z'n eind loopt, krijg ik er meer en

'Het imago van de trucker is momenteel slecht; opleidingen als deze moeten het tij doen keren'

meer. Onze studenten zijn erg gewild bij nationale en internationale transportbedrijven. Ze hebben zo goed als altijd al de eerste dag na het behalen van hun rijbewijs een job en kunnen zelfs kiezen uit een heel aantal aanbiedingen. Dat is in deze slechte economische tijden erg uitzonderlijk', besluit Frans Boux.

Meer informatie over de opleiding tot vrachtwagenchauffeur: KITO, Zennelaan 51-53, 1800 Vilvoorde, tel. 02-251.34.28, e-mail kito-so@kov.be, website www.kov.be

Tina Deneyer

Formation pour camionneurs

Les jeunes (m/f) à partir de 16 ans peuvent suivre, depuis 2 ans, une formation professionnelle de chauffeur de camion au Katholiek Instituut voor Technisch Onderwijs (KITO) à Vilvoorde. La formation, qui s'étale sur 2 ans, comporte outre un volet pratique, également une solide base théorique dont des cours de langues, de secourisme en cas d'accidents et de lecture de cartes. Les sociétés de transports nationaux et internationaux font la file pour engager de jeunes chauffeurs après leur formation.

VAN 4/9 TOT 4/10

RANDUIT

A G E N D A

Bluesrock festival met internationale troeven

Toen Bluesrock in 1998 van start ging stonden er uitsluitend artiesten van eigen bodem op de affiche. Het festival is inmiddels al aan zijn zesde editie toe en dit jaar zijn de Belgische formaties in de minderheid. De Paralyzers bijten in de vroege namiddag de spits af met grappige funk en ruige country. Olaf M. tovert vreemde rockabilly klanken uit zijn muziekmachine.

Phil Guy

De Zweedse Young Guns inspireren zich voor hun 'blauwe tango's' op gerenommeerde bluesgoden als B.B. King en Sven Zetterberg. Pure soul mogen we verwachten van The Blue Angels. Hun rauwe stemmen worden ondersteund door opzweepend gitaargeweld en een Hammondorgel, dat de sfeer oproept van Afro-Amerikaanse gospelconcerten. Kozmic Blue uit Schotland kiest voor onorthodoxe blues. Met de langspeler

'Diamonds and glass' bewees zangeres Maggie dat ze ook operatalenten heeft. Phil Guy and the Wentus Blues Band gaan er stevig tegenaan; de broer van Buddy Guy is één van de belangrijkste boegbeelden van de donkere Chicago blues. Met 'It's a real motha fucka' komt hij in het vaarwater van de beruchte 'gangster rap'. Jim Suhler & Monkey Beat sluiten de avond af met obsederende 'cats' muziek, zoals die vooral te horen is in de alternatieve Texaanse kroegen.

Beersel Blues Rock Beersel, Beersel, Kasteelweide Kasteel van Beersel, Lotsestraat
zaterdag 13 september vanaf 15.00
 e-mail info@beerselbluesrock.com,
 website www.beerselbluesrock.com

Saxofoonclowns en Latinomuzikanten vieren 30 jaar Westrand

Het Cultureel Centrum Westrand in Dilbeek bestaat drie decennia en dat wordt gevierd met een dubbelconcert.

Het komisch saxofoonkwartet Les DésAXés parodieert zowel Tiroolse blaaskapellen als klassieke fanfares. Als volwaardige muzikale clowns proberen ze elkaar de loef af te steken, waarbij onderlinge sabotage niet wordt geschuwd. Wie een valse noot speelt wordt zelfs hardhandig afgestraft, maar gelukkig kunnen hun instrumenten tegen een stootje. Deze

Les DésAXés

humoristische virtuozen, die aan het conservatorium van Parijs studeerden, persifleren de meest uiteenlopende stijlen. Sonbacan zorgt vervolgens voor Caraïbisch dansplezier. Dit orkest bestaat uit elf Europese en Latijns-Amerikaanse muzikanten, die een hechte groep vormen. Hun repertoire is geïnspireerd op dat van de legendarische Mambo Kings en de Latin Brothers. Vanzelfsprekend zijn er bij deze feestelijke gelegenheid gratis drankjes en hapjes voorzien zodat de muziek nog beter verteert.

Feestavond 30 jaar Westrand met Les DésAXés en Sonbacan
Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
vrijdag 26 september om 20.30
 tel. 02-466 20 30

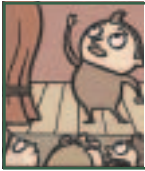

Nederlands Blazersensemble

Het scheppingsverhaal volgens Bart Moeyaert

Het Nederlands Blazersensemble ontdekte een opmerkelijke bewerking van Haydn's oratorium 'Die Schöpfung' van de hand van de Boheemse componist Josef Triebensee (1772-1846). Hij herschreef het monumentale werk voor een elfkoppig muziekensemble, terwijl Haydn zelf tijdens de Weense première een beroep deed op honderdtachtig musici! Of de kleinschalige versie drie eeuwen geleden ooit werd opgevoerd, is erg onzeker. De negen blazers, de contrabasspeler en de paukenist die het werk nu onder handen nemen, engageerden de Vlaamse auteur Bart Moeyaert voor een hedendaagse interpretatie van het scheppingsverhaal. De Brugse schrijver, die vorig jaar nog werd bekroond met de Zilveren Griffel, draagt tussen de muziekfragmenten zijn tekst voor. Na eerdere toneelexperimenten als 'Duet met valse noten' en 'Kus me' waagt hij zich met dit klassiek theaterconcert opnieuw aan een artistiek avontuur.

De Schepping door Nederlands Blazersensemble en Bart Moeyaert
Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein
vrijdag 26 september om 20.15
 tel. 02-263 03 43,
 website www.ccstrombeek.be

PODIUM KUNSTEN

ZATERDAG 13 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Wisselingen: live acts door o.a. Peter Van den Eede, Walter Van den Broeck, Sam Bogaerts en Jeroen Olyslaegers, kortfilms en video's; installatie van Wouter Cox; cd-voorstelling door Michel Bisceglia Trio

● 20.15

THEATER

WOENSDAG 1 OKT

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Zwarte vogels in de bomen door Muziek Lod / Toneelgroep Ceremonia

● 20.30

Zwarte volgels in de bomen

DONDERDAG 2 OKTOBER

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

De vrucht van hun arbeid door Theater Malpertuis

● 20.15

DANS

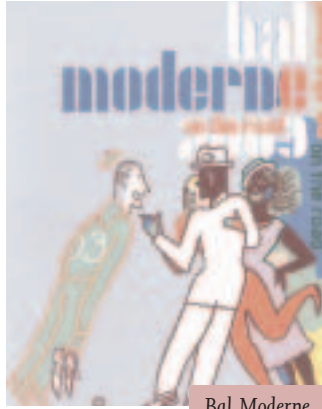
ZATERDAG 20 SEP

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Bal Moderne door Rosas (afsluiter opendeurdag vormingscursussen van 10.00 tot 15.00)

● 20.30

Bal Moderne

ZATERDAG 27 SEP

GRIMBERGEN

Fenikshof 02-263 03 43
Abdijstraat 20 (CC Strombeek)

Bal Moderne door Rosas

● 20.00

HUMOR

19 EN 20 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Wolfjizers & Schietgeweren

door Kommil Foo

● 20.15

MUZIEK

ZATERDAG 13 SEP

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Jeugdtraadfestival

• organisatie: Jeugdtraad Kraainem

ZONDAG 14 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Microcosmos door Indiana Tones - nieuwe live-gespeelde soundtrack bij de insectenfilm

● 15.00

ZONDAG 21 SEP

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

On y van... 1,2,3 door Les Godasses - swing-musette, tango's, java's en jazz vor-

Jumbalaya

men de inspiratiebron

● 11.00

24 EN 25 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Don't worry, be happy

door The Fundamentals - popgroep met professionele muzikanten en mentaal gehandicapte zangers

● 20.15

VRIJDAG 3 OKTOBER

LINKEBEEK

Oxalys

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Jumbalaya met o.a. Eva De Roovere, Chris Mazarese, Nathalie Delcroix en Martine Van Hoof - oude countrynummers in een nieuw kledje

● 20.30

ZATERDAG 4 OKTOBER

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Het Gespuis

● 20.30

KLASSIEK

6, 7, 14 EN 21 SEP

GRIMBERGEN

Basiliek 02-260 12 97
(Gemeentewinkel)

Beaardconcerten door beaardier Rien Aarsen en gastbeaardiers

● 16.30-17.30, op 6/9 van 13.00-14.00

VRIJDAG 12 SEP

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Metamorfozen: De mens en (zijn) natuur door Oxalys

● 20.15

ZATERDAG 20 SEP

GAASBEEK

Kasteel van Gaasbeek
016-20 05 40 (Festival van Vlaanderen)
Kasteelstraat 40

Festival van Vlaanderen

Vlaams-Brabant: Laatromantische liedkunst met Christianne Stotijn (zang) en Inge Spinette (piano)

● 18.30

ZONDAG 28 SEP**GRIMBERGEN**

Abdij 02-263 03 43
(CC Strombeek)

Beiaardconcert door gastbeiaardier Jos Wouters n.a.v. de Pater Feyendag (luisterplaats: abdijtuin)

● 16.30 - 17.30

VRIJDAG 3 OKTOBER**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Beethoven Triple door Vlaams Radio Orkest en Narziss und Goldmund Pianotrio

● 20.30

VRIJDAG 3 OKTOBER**GRIMBERGEN**

Sacristie Abdijkerk 02-263 03 43
Kerkplein 1 (CC Strombeek)

Metamorphoses: Aïrs de cours in transformatie door

Sospiri Ardente

● 20.15

VRIJDAG 3 OKTOBER**VILVOORDE**

Stadhuis 016-20 05 40
(Festival van Vlaanderen)

Grote Markt

Festival van Vlaanderen

Vlaams-Brabant: Musiceren in de huiskring met La Caccia Consort o.l.v.

Patrick Denecker

● 20.30

JAZZ**MAANDAG 29 SEP****GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Winnaar Jazz

Hoeilaart 2003 & film om naar te luisteren

● 20.15

FILM**DINSDAG 9 SEP****DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Any way the wind blows

● 20.30

Narziss und Goldmund Pianotrio

DINSDAG 16 SEP**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Cidade de deus

● 20.30

DINSDAG 23 SEP**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Matrix reloaded

● 20.30

ZATERDAG 27 SEP**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Pietje Bell - jeugdfilm

● 14.00

DINSDAG 30 SEP**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Dogville

● 20.30

5, 6 EN 7 SEP**SINT-PIETERS-LEEUEW**

Parochiecentrum

0497-46 88 63

Gaston Deruyverstraat 2

Expo Wijk Negenmanneke
- schilderijen, beeldhouw-

[www.applaus.be]

In één klap, alle info over theater, muziek, dans, tentoonstellingen en vormingsprogramma's in de cultuur- en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant! Surf naar www.applaus.be en vraag de seizoensbrochure aan van het cultuur- of gemeenschapscentrum in uw buurt! Meer info: Sanne of Christel, www.applaus.be, Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven, 016-26 76 04

PROVINCIE VLAAMS BRABANT

kunst, boeksierkunst, keramiek, wenskaarten en gedichten

doorlopend, vernissage op 5/9 om 20.00

TOT 14 SEP**TERVUREN**

Museum 'Het Schaakbord'

Kerkplaats 3a 02-305 03 84

Veertig schilderijen uit de kunstenaarskolonie 'Dachau' - 1870-1914

do, vrij, za en zo van 14.00 tot 17.00

• organisatie: De vrienden van de School van Tervuren

VAN 3 SEP TOT 6 OKT**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75

Fotografiecircuit Vlaanderen:

Café De Reisduif

door Zabine Van Lerbeirghe

● doorlopend

TOT 28 SEP**HEIKRUIS (PEPINGEN)**

Park ter Rijst

02-396 28 17 (Luk Wets)

Ingang via weg Asse-Edingen

Hemel en aarde

● van 8.00 tot 20.00

VOOR DRACHTEN & CURSUSSEN

DONDERDAG 11 SEP**DILBEEK**

CC Westrand

02-365 07 56 (VIAC vzw)

Kamerijklaan

China, van keizerrijk tot moderne natie

door Jeanne Boden, sinologe

● 13.30

WOENSDAG 17 SEP**HALLE**

CC 't Vondel

02-365 94 05

Possozplein 40

Biografische uiteenzetting over Jacques Brel

door musicoloog Eli Van Dessel

● 14.00

WOENS DAG 24 SEP

DILBEEK
 CC Westrand 02-466 20 30
 Kamerijklaan
De wereld rond: Italiaanse Eilanden
 door Paul Coessens
 ● 20.00

DONDERDAG 25 SEP

DILBEEK
 CC Westrand 02-365 07 56
 Kamerijklaan (VIAC vzw)
De nieuwe media door Frank Hellemans, docent mediageschiedenis
 ● 13.30

CURSUSSEN

VANAF 1 SEP

STROMBEEK
 Sporthal Soens 02-267 23 43
 Singel 57
Start seizoen Gymnasport V.Z.W.: turnlessen vanaf 4 jaar t.e.m. de derde leeftijd

VANAF 6 SEP

OVERIJSE
 Watermolen Fitness Centrum
 0476-42 74 44 (Doudou Gueye)
 Stationsplein 7b
Djembe lessen voor iedereen
 ● 16.00-17.00

VANAF 8 SEP

PEUTIE
 Herberg Gambrinus
 0475-66 87 73 (Josioane Verhaeren)
 Aarschotsestraat 135
Bach Bloemen Remedies - reële hulp bij stress, gebrek aan zelfvertrouwen, onzekerheid, ...
 • organisatie: Vormingscentrum Samen
 ● 20.00-23.00

VANAF 8 SEP

TERVUREN
 De Burggraaf 02-759 20 42
 Peperstraat 26
Start cursus eerstehulpverlening
 • organisatie: Rode Kruis Tervuren
 ● 19.30

VANAF 16 SEP

MEISE
 Willy Vandenberghecentrum
 02-269 49 22 (J. Heyvaert-De Ridder)
 Brusselsesteenweg 65a

Start lessen Yoga

• organisatie: VTB-VAB Meise
 ● 19.00

VANAF 22 SEP

SINT-GENESIUS-RODE
 Dienstencentrum De Boomgaard
 02-305 83 78 (Elske Everaerts)
 Vergeet-mij-Nietjeslaan 8
Start cursus lip lezen
 • organisatie: Davidsfonds Rode

VAN SEP TOT JUNI 2004

GRIMBERGEN
 CC Strombeek
 0485-38 89 52 (Armand Adriaenssens) of <http://users.pandora.be/bbg>
 Gemeenteplein
Regelmatig stages ambachtelijk boekbinden
 • organisatie: Brabantse Boekbinders-gilde vzw

5, 6 EN 7 SEP

TERVUREN
 Centrum
Reuzenfeesten: 5/9 Red Bugg Dance Night, 6/9 vanaf 17.00 avondmarkt, om 22.30 klank-, licht- en folkloreoptreden, retrobal; 7/9 rommelmarkt, vanaf 13.00 kinderevenement
 02-768 18 68 (Stefaan Beyen)

ZATERDAG 6 SEP

GRIMBERGEN
 Centrum
Jaarmarkt met Veeprijskamp

Vlaamse Streekbierendag

02-270 12 66 (Gemeentewinkel)
 ● 9.30

ZATERDAG 6 SEP

SINT-AGATHA-BERCHEM
 Tent aan Oude Kerk
Wilderrock: muziekfestival met kinderfuif (18.00), The Vets (20.00), Jonesy (21.30) en B.J.Scott
 02-482 00 10 (GC De Kroon)
 • ● 23

VAN 6 TOT 14 SEP

De Grote Leerweek met o.a. op za 6/9 in Grimbergen tijdens de jaarmarkt van 10.00 tot 16.00 in sporthal Prinsenbos demonstraties van CVO Taalleergangen Strombeek-Bever, CC Strombeek en de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek, Athena Brabant, Volkssterrenwacht MIRA, ... (info: tel. 02-267 35 15); van ma 6/9 tot za 11/9 demonstraties van Hobbyclub Kreativa, Turnkring KnA, ... in GC De Lijsterbes Kraainem (info: tel. 02-721 28 06) - www.groteleerweek.be

ZONDAG 7 SEP

De Gordel

Voor alle info kunt u terecht op het Gordelsecretariaat: tel. 02-380 44 44, e-mail degordel@bloso.be, website www.bloso.be

VRIJDAG 12 SEP

BEERSEL
 Gemeentelijke Feestzaal

02-381 06 62 (Guy Mosselmans)
 Hoogstraat 1

Opendeurdag Dansclub Groot-Beersel V.Z.W.

● 20.30

12, 13 EN 14 SEP

DIEGEM
20 jaar Ommegang:
 12/9 om 20.00 galaconcert in de parochiekerk Sint-Cornelius en Sint-Catharinakerk met wereldberoemde knapenkoor Cantate Domino;
 13/9 vanaf 17.00 activiteiten en randanimatie op het De Cockplein, vanaf 20.30 Diegem centrum bij kaarslicht;
 14/9 om 10.00 plechtige hoogmis opgeluisterd door het Gregoriaans Abdijkoor van Grimbergen, om 11.00 vertrek van de Jubileumomwegang
 0475-67 67 12 (Simone Milde)

13 EN 14 SEP

GRIMBERGEN
 Volkssterrenwacht MIRA
 Abdijstraat 22 02-269 12 80
Opendeurdagen
 ● 13/9 van 14.00 tot 22.00;
 14/9 van 10.00 tot 17.00

ZONDAG 14 SEP

DIEGEM
 Kasteel Marga
 0472-76 99 36 (Frank Nijs)
 De Cockplein
Vlaamse Streekbierendag:
 Vlaamse streekbieren, Breugeliaanse hapjes, sprinkasteel en kindersanimatie, om 16.00 optreden door 'The Old Boys'
 • vriendenkring 'Dzupke'
 ● 10.00

ZONDAG 14 SEP

HOEILAART
'Voel het bos', wandeling voor blinden en slechtzienden
 02-358 32 93 (Dirk Raes)
 ● vanaf 14.00 in het Arboretum van Groenendaal openingsreceptie, aangepast wandelpad

ZONDAG 14 SEP

ZAVENTEM
 Brandweerkazerne
 Leuvensesteenweg 550
Opendeurdag brandweer
 ● 13.00-22.00

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

FOLK

Urban Trad nog creatiever na Eurosong

Na het succes op het Eurovisiesongfestival in Riga, waar Urban Trad tot ieders verrassing de tweede plaats veroverde, blijft de groep niet op zijn lauweren rusten. Naast talloze shows in het buitenland waren er deze zomer gesmaakte optredens op Brosella,

Urban Trad

Dranouter en Marktrock. Terwijl fervente folkfreaks nog altijd hun hoofd breken over de diepere betekenis van het met goud bekroonde 'Sanomi', blijft Yves Barbieux nieuwe teksten bedenken, die al even onverhaalbaar zijn omdat de woorden door hemzelf worden uitgevonden. Melancholische en feestelijke melodieën worden moeiteloos met elkaar vervlochten. Dank zij de onconventionele arrangementen klinken Keltische, Catalaanse en Vlaamse traditionals weer erg hedendaags. De samenwerking met Kadril, Ialma en Ambrozijn heeft duidelijk haar vruchten afgeworpen. Ook zangeres Soetkin Collier, die zich om politieke redenen tijdelijk afzijdig hield, is opnieuw van de partij.

Urban Trad
Jezus-Eik/Overijse, GC Bosuil,
Witherendreef 1
donderdag 25 september om 20.00
tel. 02-657 31 79, website
www.debosuil.be

POP

Hooverphonic bewandelt nieuwe paden

De gesofistikeerde muziek van Hooverphonic leunt aan bij de symfonische rock van Pink Floyd. Met de recente cd 'Jackie Kane' bewees deze formatie dat ze ook andere, minder voor de hand liggende paden durft bewandelen. Alex Callier ontwierp trouwens in overleg met regisseur Franz Marijnen het klankdecor voor de Music Hall productie 'De kleine prins'. De geluidsgolven zorgen voor aparte

accenten in de poëtische dialogen van Antoine de Saint Exupéry.

De 'Singles collectie' waarmee Hooverphonic dit najaar de concertzalen aandoet, is veel meer dan een nostalgische terugblik op vroegere successen. De melodieuze 'trip hop' krijgt nu uitzonderlijk versterking van een strijkkwartet.

Hooverphonic - Singles Collectie
Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
vrijdag 3 oktober om 20.30
tel. 02-460 73 24,
website www.dezandloper.be

Hooverphonic

JAZZ Een kwarteeuw Jazz Hoeilaart

Meer dan honderd jonge muziekensembles uit de vier windstreken stuurden de voorbije maanden een demo naar Jazz Hoeilaart. Daaruit werden door een gespecialiseerde jury acht groepen geselecteerd die tijdens deze 25ste festivaleditie dingen naar de hoofdprijs: een vette cheque en een contract voor zes concerten. Eregast in Overijse is het Rosario Giuliani kwartet, dat vijf jaar geleden het mooie weer maakte. De saxofonist, naar wie deze formatie is genoemd, werd in het Italiaanse Terracina geboren. Ennio Moricone engageerde hem geregeld voor de soundtracks van zijn films. In 2000 prijkte deze talentvolle muzikant bovenaan op de Musica Top 100, die de meest beloftevolle jazzvertolkers rangschikt. Met pianist Pietro Lussu, contrabas-speler Dario Rosciglione en multi-instrumentalist Marcello di Leonardo realiseerde hij de voortreffelijke langspelers

'Flashing Lights', 'Connotazione Blue' en 'Tension'. Hun stijl kan het best worden omschreven als broeierige hard bop. Festivalbezoekers zullen zich zeker ook vermaken op de tentoonstelling van karikaturen uit de jazzwereld die werd samengesteld door Karl Meersman. Wie zich wil bijscholen kan terecht bij verschillende workshops.

25ste Jazz Hoeilaart Internationaal festival
vrijdag 26 september om 20.00 en zaterdag 27 september om 14.00
Brussels Jazz Orchestra - International Composition Contest, Compositiewedstrijd voor bigband thema's
zondag 28 september om 20.00, de laureaat van het Jazz Hoeilaart festival geeft vooraf een ereconcert om 19.30
Jezus-Eik/Overijse, GC De Bosuil, Witherendreef 1
tel. 02-657 31 79,
website www.debosuil.be

DRUMCONCERT

Uzume Taiko beweegt hemel en aarde

Volgens een Japanse legende zou de godin van de lach het trommelspel hebben bedacht om de communicatie tussen de aardse stervelingen en de hemelbewoners te bevorderen. De drummers van Uzume Taiko zijn niet afkomstig uit het land van de rijzende zon, maar uit Canada. Daar leefden ze zich uit tussen de acrobaten en de mimekunstenaars van het vermaarde Cirque de Soleil. Later gaven ze zowat overal in Europa druk bijgewoonde workshops en toerden tevens rond met gerenommeerde rockbands. Vooral eer hun instrumenten te bespelen, geven de muzikanten een korte tai chi demonstratie.

Uzume Taiko
Asse-Zellik, CC Den Horinck,
Noorderlaan 20
wednesday 1 oktober om 20.30
tel. 02-466 78 21

LD

Rosario Giuliani

FOTO: JOS T. KNABEN

FESTIVAL VAN VLAANDEREN IN DE RAND

De tragiek van Beethoven

Op artistiek en financieel vlak ging het Ludwig van Beethoven (1770-1827) zijn hele leven voor de wind, maar desalniettemin voelde hij zich allesbehalve gelukkig. Hij slaagde er maar niet in de vrouwen op wie hij verliefd werd te strikken, en zijn gezondheid liet ook al te wensen over. De cyclus repertoireconcerten van het Festival van Vlaanderen presenteert de hartstochtelijke muziek van de romantische Beethoven die Brabantse voorouders had.

Quatuor Mosaïques

'De geselecteerde werken tonen aan hoe Beethoven op een originele manier de klassieke vormen achter zich laat en het verwachtingspatroon van de toehoorders doorbreekt', legt assistent musicologie aan de K.U.Leuven Pieter Bergé uit. 'Composities uit zijn jeugd, zoals het derde en het vierde strijkkwartet, staan tegenover partituren die hij schreef op het einde van zijn loopbaan. Zijn wortels liggen bij de Weense klassiekers, maar hij evolueerde al vlug tot een trendsetter van de romantische beweging die de 19de eeuw zou domineren.'

Gekweld door doofheid

Op zijn 26ste werd Beethoven al gekweld door problemen met zijn gehoor, een kwaal die hij zo goed mogelijk voor de buitenwereld probeerde te verbergen. In 1819 was hij zo doof dat hij niet langer meer als pianist kon optreden. Toch componeerde hij hartstochtelijk verder.

'Vanzelfsprekend zijn die latere werken rationeler opgebouwd', licht Pieter Bergé toe. 'Hoewel het basismateriaal hetzelfde bleef, moest hij toen meer afgaan op zijn verstand dan op zijn gevoelens, maar zijn muziek was daarom niet minder intens.'

Warme instrumenten

Uit Beethovens klaveroeuvre speelt Jan Vermeulen tijdens deze cyclus achtereenvolgens de Sonate Pathétique, die Beethoven opdroeg aan zijn meenas Carl von Lichnowsky, en de overbekende Mondscheinsonate. Het Quatuor Mosaïques, dat halverwege de jaren tachtig werd opgericht, vertolkt de drie strijkkwartetten op oude instrumenten omdat die minder droog klinken dan nieuwe. Cellovirtuoos Roel Dieltiens en pianist Frank Bra-

ley hoeven nog nauwelijks te worden voorgesteld. Met de nodige passie interpreteren zij de drie laatste cellosolates van Beethoven. Dat ook de vierde symfonie, ondanks haar klassieke structuur, romantische trekjes vertoont, is te horen in het concert van de Beethoven Academie.

Ludo Dosogne

Festival van Vlaanderen
Quatuor Mosaïques
Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve,
Hoestraat 67

dinsdag 16 september om 20.30

📞 tel. 02-381 14 51

Drogenbos, Felix De Boeckmuseum,
Kuikenstraat 6

woensdag 17 september om 20.30

📞 tel. 02-456 97 80

Pianoconcert Jan Vermeulen
Kraainem, GC De Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6
zaterdag 4 oktober om 20.30

📞 tel. 02-721 28 06

Beethoven Academie o.l.v. Jan Caeyers
Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
vrijdag 10 oktober om 20.30

📞 tel. 02-460 73 24

Roel Dieltiens en Frank Braley
Wezembeek-Oppeem, GC De Kam,
Beekstraat 172

woensdag 29 oktober om 20.30

📞 tel. 02-731 43 31

Linkebeek, GC De Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14

donderdag 30 oktober om 20.30

📞 tel. 02-380 77 51

Pieter Bergé geeft voor elk concert een introductie om 19.30

Voor meer info over het volledige programma van het Festival van Vlaanderen - Vlaams-Brabant kunt u terecht op tel. 016-20 05 40 of op de website www.festivalvlaamsbrabant.be

DINSDAG 16 SEP

WEMMEL

Gemeenteschool 02-460 18 74
Winkel 56

Bloedinzameling Rode Kruis

🕒 18.00-19.45

19, 20 EN 21 SEP

STERREBEEK

Feesttent parking Jeugdclub Tonzent
0478-35 18 48 of www.tonzent.info
Zeenstraat 82

Tonzentfeesten met op 19/9 vanaf 21.00 Nine2Five Burnout met dj's Trish Van Eynde en Psychogene; 20/9 vanaf 10.00 voetbaltoernooi en vanaf 20.30 optreden Günther Neefs, aansluitend '70-'80-'90-fuif met dj Scoobidoo; 21/9 om 7.30 ontbijt, vanaf 8.30 mountainbiketocht (30 of 45 km) en vanaf 11.30 mosselrestaurant

19 T.E.M. 22 SEP

HOEILAART

Centrum
Druivenfestival
02-657 05 05 (Dienst cultuur) of www.hoeilaart.be/druivenfestival

ZATERDAG 20 SEP

DUISBURG

02-767 03 59

Tervuursesteenweg 26

Opendeurdag pompoenkwekerij Lut Vanaerschot

🕒 10.00 - 18.00, vanaf 2 september is de kwekerij te bezoeken van dinsdag tot zaterdag tussen 13.00 en 18.00

ZONDAG 21 SEP

SINT-MARTENS-LENNIK

4de levenslustige wandel- (6, 12, 20 km), **fietstocht** (22, 50, 75 km) **en jogging** (4, 8, 12 km) in het Pajottenland

🕒 vertrek en inschrijvingen in Sporthal Domein Levenslust, Scheestraat 74, inschrijven van 8.00 tot 14.30, vertrek wandelen fietstocht van 8.00 tot 14.30, jogging om 15.00

ZONDAG 21 SEP

VOSSEM

Gemeentelijke sportzaal
02-767 20 05 (Mia Abbeloos)

Tweedehandsbeurs voor babyuitlet, baby-kinder-tiener- en zwangerschapskledij, speelgoed en fietsen -

Open Monumentendag op zondag 14 september

Het thema van de Open Monumentendag Vlaanderen 'Grondstof, stof tot nadenken - Steen' lijkt op maat van Vlaanderen gesneden te zijn, luidens het gezegde dat een Vlaming met een baksteen in de maag wordt geboren. De vele soorten natuursteen die verwerkt zijn in grote openbare gebouwen of prestigieuze gevels, de vroegere baksteennijverheid in de Rupelstreek en tal van andere invalshoeken zoals de oorsprong van natuurstenen, het bakproces van klei, molenstenen en het optrekken van molens in steen zijn slechts enkele aandachtstrekkers uit het programma van de Open Monumentendag.

De volgende gemeenten in de rand lieten zich inspireren door het thema 'Steen':

ASSE

OPEN MONUMENT

- **Oud Gasthuis**, Gemeenteplein 26, tel. 0477-52 81 50, van 13.00 tot 18.00
vrij 12/9 concert 'Sanzuniek' om 20.30 (op de zolder)
za 13/9 en zo 14/9 groepstentoonstelling van de leraars van kunststater 'Créjong'
zo 14/9 fototentoonstelling, vanaf 13.00 wandelzoektocht, tentoonstelling over de restauratie van het Oud Gasthuis en de nieuwbouw

- **Cultureel Centrum Den Horinck**, tel. 02-466 78 21, e-mail thierry@ccdenhorinck.be

BEERSEL

OPEN MONUMENT

- **Alpine rotstuin** van het Provinciedomein Huizingen, Torleylaan (Huizingen), tel. 02-383 00 20, van 10.00 tot 18.00
- **Onze-Lieve-Vrouwekerk**,

Pastoor Bolsstraat (Alsemberg), van 10.30 tot 18.00

Wandeling 'Van de Hertogelijke Kerk van Alsemberg naar het Gravenkasteel in Dworp' langs diverse monumenten. Vertrek om 14.00 en 15.00 aan de Onze-Lieve-Vrouwekerk, Pastoor Bolsstraat (Alsemberg).

- **Dienst Toerisme Beersel**, tel. 02-382 08 32, e-mail info@gem.beersel.be, website www.beersel.be

DILBEEK

OPEN MONUMENT

- **Sint-Alenatoren**
Tentoonstelling-workshop vanaf 13.00; gidsbeurten om 15.15, 16.15, 17.15, vertrek Westrand
- **Westrand**
Tentoonstelling, hapje en drankje
- **Wolfsputten**
Gidsbeurten om 14.00, 15.00, 16.00

- **Dienst Cultuur**, tel. 02-467 60 10, e-mail cultuur@dilbeek.be

GRIMBERGEN

OPEN MONUMENT

- **Museum voor de Oudere Technieken**
Afdeling Gulddendal, Gulddendal 20
Afdeling Liermolen, Vorststraat 8
Afdeling Tommenmolen, Tommenmolenstraat 18, tel. Gulddendal 02-270 81 11, e-mail info@mot.be, van 14.00 tot 18.00
zo 14/9 van 14.00 tot 18.00 in Gulddendal: demonstraties rond steen
zo 14/9 van 14.00 tot 18.00 in Liermolen: doorlopende demonstraties malen in een graanwatermolen.

Wandeling door Grimbergen langs markante stenen getuigen in het landschap. Doorlopende gidsbeurten.

- **punt Gemeentewinkel en dienst Toerisme, Prinsstraat 22**, tel. 02-260 12 97

- **Dienst Economische en culturele zaken**, tel. 02-260 12 95, e-mail Nico.de.braeckeleer@grimbergen.vera.be, website www.grimbergen.be

HOEILAART

Wandelingen rond het thema 'Steen'. Inschrijven is verplicht (tel. 02-657 05 04).

- **punt Dienst Cultuur en Toerisme, Gemeenteplein 39**

- **Dienst Cultuur en Toerisme**, tel. 02-657 05 04, e-mail toerisme@hoeilaart.be, website www.hoeilaart.be

OVERIJSE

OPEN MONUMENT

- **Vuurmolen**, Begijnhofplein, gidsbeurten

- **punt Druivenmuseum, Waversesteenweg 2**

- **Druivenmuseum**, tel. 02-785 33 75, e-mail francis.cleeremans@overijse.be, website www.overijse.be

SINT-PIETERS-LEEUEW

OPEN MONUMENT

- **Sint-Pieterskerk**, centrum van deelgemeente Rink (Sint-Pieters-Leeuw), van 15.00 tot 17.30, gidsbeurten na reservatie (tel. 02-376 44 36)
Begeleide wandelingen in de namiddag: vertrek aan de brug voor het Kasteel en Cultureel Centrum Coloma

- **Dienst Toerisme**, tel. 02-376 44 36

- **punt Dienst Toerisme, Sint Sebastiaansstraat 12, za en zo van 15.00 tot 17.00**

TERVUREN

OPEN MONUMENT

- **Sint-Katharinakerk**, Kerkplein (Duisburg), van 11.30 tot 17.30, van 14.00 tot 17.30 gidsbeurten
Tentoonstelling 'Versteende verhalen': za 13/9, wo 17/9 en za 20/9 van 14.00 tot 17.30; zo 14/9 en zo 21/9 van 11.30 tot 17.30
za 13/9 en zo 14/9 demonstratie steenbewerking van 11.30 tot 17.30

- **punt VVV-kantoor Toerisme Tervuren, Markt 7**

- **VVV-kantoor Toerisme Tervuren**, tel. 02-769 20 81, e-mail toerisme@tervuren.be, website www.tervuren.be

VILVOORDE

OPEN MONUMENT

- **BUSO 'De Vest'** (Stedelijke School voor Buitengewoon Secundair Onderwijs), Vestenstraat 14 eigentijdse fototentoonstelling over Vilvoorde
- **Kapel Onze-Lieve-Vrouwgasthuis**, Vaartstraat 6, gidsbeurten na reservatie (tel. 02-255 46 91)
- **Portaelschool voor Beeldende Kunsten**, Spiegelstraat 62 openstelling van het beeldhouwersatelier: tentoonstelling en werksessies

Cultuurhistorische wandeling 'Steen' o.l.v. een gids, verschillende vertrekuren.

- **punt Dienst Cultuur, Stad Vilvoorde, Bergstraat 1**

- **Dienst Cultuur, Stad Vilvoorde**, tel. 02-255 46 91, e-mail anne.wilmotte@vilvoorde.be, website www.vilvoorde.be

ZAVENTEM

OPEN MONUMENT

- **Kasteel en Cultuurhoeve Maria-dal**, Kouterweg 2, tel. 0477-40 80 74, gidsbeurten om 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00 en 17.00
Tentoonstelling 'Stenen vertellen'
- **Het 'Huis der zeven ridders'**, H. Henneaulaan 160-162, enkel toegankelijk tussen 11.00 en 17.00 mits reservatie, gidsbeurten na reservatie (tel. 02-759 87 92)
- **Sint-Martinuskerk**, Kerkplein, van 10.00 tot 17.15, gidsbeurten om 10.00, 11.00, 12.00, 14.30, 15.30 en 16.30
- **Stockmansmolen**, H. Henneaulaan 164, enkel toegankelijk tussen 11.00 en 17.00 mits reservatie, gidsbeurten na reservatie (tel. 02-758 87 92)
- **Voormalige woning 'de Bois-schot'**, Kerkplein 1, enkel toegankelijk tussen 10.00 en 17.00 mits reservatie, gidsbeurten na reservatie (tel. 02-758 87 92)

- **Dienst Cultuur en Toerisme Gemeentebestuur Zaventem**, tel. 02-758 87 92, e-mail arlette.vastmans@zaventem.be

Zoals ieder jaar neemt de provincie Vlaams-Brabant ook nu deel aan de Open Monumentendag. U kunt een bezoek brengen aan de sinds kort beschermde alpine tuin 'Bloemendal' in het provinciaal domein van Huizingen (Beersel).

De monumentenwachters van Vlaams-Brabant zijn tijdens de Open Monumentendag aanwezig in en op de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Alsemberg. Aan de hand van video-opnames zullen zij het belang van het van zeer nabij inspecteren van de staat van een gebouw illustreren. De monumentenwachters geven uitleg bij het gebruik, de verwerking, de eigenschappen, de restauratie, ... van de gebruikte stenen.

Meer info over deze initiatieven van de provincie Vlaams-Brabant vindt u bij de dienst Cultuur van de provincie Vlaams-Brabant, tel. 016-25 76 15, e-mail cultuur@vl-brabant.be

Voor meer info over het programma van de Open Monumentendag kunt u bellen naar de Monumentenlijn tel. 03-226 11 38, e-mail info.omb@sve.be, website www.monument.vlaanderen.be

Koninklijk Conservatorium van Brussel meer muziektempel dan school

De concertvereniging van het Koninklijk Conservatorium van Brussel brengt een staalkaart van de meest diverse muziekvormen, waarbij hedendaags en klassiek hand in hand gaan. De studenten die afkomstig zijn uit 35

verschillende landen, hebben zich onder leiding van hun docenten gegroepeerd in gespecialiseerde ensembles, die zowel overdag als 's avonds optredens verzorgen. De concerten beschouwen ze als bekroning van hun opleiding. 'Wij zijn meer een muziektempel dan een school!', legt directeur Arie Van Lysebeth uit.

Muzikale verrassingen

Binnenkort gaat het nieuwe seizoen van start, met een hommage aan Joseph Jongen en Luciano Berio. Vervolgens viert het ensemble Oxalys zijn tienjarig bestaan met werk van Haydn, Mozart en Brahms. De eerste laureaat van de recente Koningin Elisabethwedstrijd voor piano Severin von Eckardstein, speelt met het symfonieorkest van het Conservatorium halverwege december het derde pianoconcerto van Sergej Prokofiev.

Het harmonieorkest waagt zich later aan complexe tango's van Astor Piazzola en ongewone fanfareklanken van Aaron Copland. Liefhebbers van de Duitse hoogbarok mogen het nieuwjaarsconcert met composities van Telemann en Johann David Heinichen zeker niet missen. De eerste week van februari 2004 staat volledig in het teken van de jazz. Ook voor de Sinterklaascantate van Benjamin Britten moeten de freaks tot februari van volgend jaar wachten. Het conservatoriumkoor krijgt dan versterking van het jeugdchoor Rondinella. Enkele dagen later begint de Dvorakweek, waarin echter niet uitsluitend werk van deze Tjechische componist wordt uitgevoerd. Zowel Wieland Kuijken als Arie van Lysebeth zelf geven een afscheidsconcert. Voor de namiddagrees werden drie thema's uitgewerkt. In het eerste luik wordt de geschiedenis van het pianotrio geschetst. Nadien staat de Weense kamermuziek van Haydn, Mozart en Beethoven centraal. De Duitse romantiek van Mendelssohn, Schumann en Brahms tenslotte bevat enkele muzikale verrassingen.

Meer publiek uit de rand

Arie Van Lysebeth vindt het jammer dat de belangstelling uit de randgemeenten rond de hoofdstad tot nu toe eerder beperkt was. 'Daarom hebben we er alle plaatselijke verenigingen aangeschreven, maar vanzelfsprekend zijn ook individuele bezoekers welkom. Over het onthaal hoeft niemand te klagen; er is voldoende achtergrondinformatie en er kunnen 'à la carte' concertrecepties worden georganiseerd. Elk namiddagprogramma wordt trouwens sowieso afgesloten met koffie, wijn en gebak.'

Koninklijk Conservatorium Brussel

Brussel, Regentschapstraat 30. Info en reservatie: tel. 02-213 41 37, e-mail concert.kcb@kcb.be of website www.kcb.be

inschrijven

• organisatie: Gezinsbond Vossem

● 14.00

WOENSDAG 24 SEP

BRUSSEGEM

Zaal 'De Herlevering' 02-460 18 74

Dorpsstraat 53

Bloedinzameling

Rode Kruis

● 18.00-19.45

VRIJDAG 26 SEP

GRIMBERGEN

Volksterrenwacht MIRA

Abdijstraat 22 02-269 12 80

Astroclub

met Frank Deboosere

● 19.30 stipt

26 EN 27 SEP

PEUTIE

Dorpsfeesten met rommel- en oude ambachtenmarkt

(met o.a. verkoop van producten uit Wit-

Rusland ten voordele van Vlamingen hel-

pen Tsjernobytkinderen vzw) - 27/9

Sint-Leonardusprocessie om 11.00

02-252 49 42 of

lukhollebecq55@hotmail.com

3, 4 EN 5 OKTOBER

MEISE

Nationale Plantentuin

02-260 09 70

Internationale

Bloemschikwedstrijd

● doorlopend

ZATERDAG 4 OKTOBER

PEUTIE

Sint-Maartenskerk

Optreden van dans en theatergroep SINTEZ,

jongeren van 9 tot 19 jaar uit

Gomel - Tsjernobył

02-252 49 42 of

lukhollebecq55@hotmail.com

● 19.30

Vlaams design in het Vlaams Parlement

Wellicht kent u het Vlaams Parlement met zijn fameuze glazen koepel. Sinds juli 2002 beschikt het Vlaams Parlement met het Huis van de Vlaamse Volksvertegenwoordigers ook over een

DAVID HUYCKE 'BOLINDER 3'

administratief en logistiek centrum. Misschien herinnert u zich dat gebouw nog als de voormalige hoofdzetel van de Postcheque in Brussel met zijn imposante Lokettenzaal. In deze Lokettenzaal organiseert het Vlaams Parlement zijn eerste grote tentoonstelling: 'Iconen van design in Vlaanderen'.

Verwacht geen historische overzicht van design. Met deze tentoonstelling, die past binnen de 'open-huis-politiek' van het Vlaams Parlement, wil men tonen wat er de laatste jaren leeft onder de Vlaamse designers. Wie benieuwd is naar wat Vlaamse designers op het vlak van meubilair, verlichting, mobiliteit, bagage, zilver, keramiek, glas, accessoires, elektronica, textiel, grafische vormgeving in de overheidssector en consumptiegoederen in hun mars hebben, mag deze tentoonstelling zeker niet missen.

Iconen van design in Vlaanderen

Brussel, Vlaams Parlement, De Loketten, Ijzerenkruisstraat 89 van 2 oktober tot 10 maart 2004

open van 10.00 tot 17.00, gesloten op zondag, feestdagen en van 22 december tot en met 4 januari 2004, gratis toegang

Nederlands leren? Apprendre le néerlandais? Do you want to learn Dutch?

Waar kunt u terecht voor taallessen Nederlands?

ASSE

Onthaalbureau nieuwkomers
Zuidwest-Brabant
August Demaeghtlaan 305,
1500 Halle, tel. 02-361 06 33

DILBEEK

De Springplank vzw, Centrum
Basiseducatie Halle-Pajottenland
Gemeenteplein 1, 1501 Halle-Buizingen, tel. 02-356 52 02,
cbe.halle.springplank@skynet.be

Onthaalbureau nieuwkomers
Zuidwest-Brabant
August Demaeghtlaan 305,
1500 Halle, tel. 02-361 06 33

DROGENBOS

Gemeentelijke Nederlandstalige
Basisschool
Steenweg op Drogenbos 252,
1620 Drogenbos, tel. 02-456 97
80 (vzw 'de Rand'),
info@derand.be, www.derand.be
Organisatie: vzw 'de Rand', de
gemeente Drogenbos, de
Gemeentelijke Basisschool, de
Culturele Raad van Drogenbos en
het GLTT

GRIMBERGEN (STROMBEEK- BEVER)

CVO Vrije Gesubsidieerde
Taalleergangen
Sint-Amandsplein 31, 1853 Grimbergen, tel. 02-267 35 15, taalleergangen@club.wordonline.be,
www.taalleergangen.be

HALLE

De Springplank vzw, Centrum
Basiseducatie Halle-Pajottenland
Gemeenteplein 1, 1501 Halle-Buizingen, tel. 02-356 52 02,
cbe.halle.springplank@skynet.be

Onthaalbureau nieuwkomers
Zuidwest-Brabant
Demaeghtlaan 305, 1500 Halle,
tel. 02-361 06 33

GLTT Campus Halle, CVO
August Demaeghtlaan 40, 1500
Halle, tel. 02-358 28 97,
info@gltt.be, www.gltt.be

HOEILAART

CVO Tervuren-Hoeilaart
Brusselsesteenweg 106,
3080 Tervuren, tel. 02-767 04 30,
cvoth@pi.be

HOEILAART

Centrum Basiseducatie Midden-
Brabant
Nieuwstraat 5, 1830 Machelen,
tel. 02-252 51 50, basiseducatie.machelen@pandora.be

KRAAINEM

GC De Lijsterbes
Lijsterbessenbomenlaan 6, 1950
Kraainem, tel. 02-721 28 06,
info@delijsterbes.be,
www.delijsterbes.be

LINKEBEEK

GC De Moelie
Sint-Sebastiaanstraat 14,
1630 Linkebeek, tel. 02-380 77 51,
info@demoelie.be, www.demoelie.be

MACHELEN

Centrum Basiseducatie Midden-
Brabant
Nieuwstraat 5, 1830 Machelen,
tel. 02-252 51 50, basiseducatie.machelen@pandora.be

MEISE

CVO Audiovisueel Centrum
Stationstraat 15, 1861 Meise,
tel. 02-269 55 46, info@avc.be

MERCHTEM

CVO Opleidingscentrum
Merchtem
Dendermondestraat 26, 1785
Merchtem, tel. 052-370 730,
om@skynet.be, www.om.be

OVERIJSE

Centrum Basiseducatie
Midden-Brabant
Nieuwstraat 5, 1830 Machelen,
tel. 02-252 51 50, basiseducatie.machelen@pandora.be

OVERIJSE

Gemeentelijke Taallessen Nederlands en Cultureel Centrum 'Den Blank'
Begijnhof 11, 3090 Overijse,
tel. 02-687 59 59,
info@denblank.be

SINT-GENESIUS-RODE

GLTT Campus Rode, CVO
Schoolstraat 2, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel. 02-358 28 97,
info@gltt.be, www.gltt.be

SINT-PIETERS-LEEUEW

Gemeentebestuur Sint-Pieters-Leeuw
Pastorijstraat 21, 1600 Sint-Pieters-Leeuw, tel. 02-371 22 11
(Els Vancauwelaert),
www.sint-pieters-leeuw.be

TERNAT

Opleidingscentrum Kruikenburg
Stationsstraat 37, 1740 Ternat,
tel. 02-582 86 29, ok.ternat@skynet.be, www.okternat.com

TERVUREN

CVO Tervuren-Hoeilaart
Brusselsesteenweg 106,
3080 Tervuren, tel. 02-767 04 30,
cvoth@pi.be

VILVOORDE

Mikst vzw
Witherenstraat 30, 1800 Vilvoorde,
tel. 02-251 10 33,
mikst@planetinternet.be

Centrum Basiseducatie
Midden-Brabant

Nolet de Brauwere-
straat 14, 1800 Vilvoorde, tel. 02-253
43 08, basiseducatie.vilvoorde@pandora.be

CVO Talen & Informatica
Lange Molensstraat
4, 1800 Vilvoorde,
tel. 02-253 84 24,
secretariaat@cvovilvoorde.be,
www.cvoovilvoorde.be

CVO Mechelen-Vilvoorde-
Zaventem
Vaartstraat 1 bus 2, 1800 Vilvoorde,
tel. 02-257 03 99,
meviza@gemeenschapsonderwijs.be, http://schoolweb.gemeenschapsonderwijs.be/cvo/meviza/

VDAB Training en Opleiding
C. Buyssestraat 15, 1800 Vilvoorde,
tel. 02-252 20 45,
rbellens@vdab.be,
www.vdab.be/opleidingen

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam
Beekstraat 172, 1970 Wezembeek-
Oppem, tel. 02-731 43 31,
info@dekam.be, www.dekam.be

WEMMEL

GC De Zandloper
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel.
02-460 73 24,
info@dezandloper.be,
www.derand.be

Vzw 'de Rand' organiseert op
maandag 8/9 van 9.30 tot 11.30
en van 19.00 tot 20.30 samen met
CVO Taalleergangen Strombeek-
Bever en CVO Audiovisueel Centrum uit Meise in GC De Zandloper een infodag over de taallessen

die zij aanbieden. Inschrijven kan tot 8/9.

OCMW Wemmel
de Limburg Stirumstraat 116,
1780 Wemmel, tel. 02-462 06 80
(Iris Van Laethem)

ZAVENTEM

CVO Mechelen-Vilvoorde-Zaventem
Vaartstraat 1 bus 2,
1800 Vilvoorde, tel. 02-257 03 99,
meviza@gemeenschapsonderwijs.be, http://schoolweb.gemeenschapsonderwijs.be/cvo/meviza/

ZELLIK

De Springplank vzw, Centrum
Basiseducatie Halle-Pajottenland
Info: Gemeenteplein 1, 1501 Halle-Buizingen,
tel. 02-356 52 02,
cbe.halle.springplank@skynet.be

Voor een volledig overzicht van het cursusaanbod in Vlaams-Brabant kunt u terecht op de website www.brabandersleren.be. www.infonl.be biedt u alle info over Nederlandse taallessen in de provincie. De provincie Vlaams-Brabant heeft eveneens een handige folder met alle opleidingscentra voor Nederlands voor u klaarliggen: nederlands@vl-brabant.be, tel. 016-26 71 60, fax 016-26 76 01.

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 oktober tot 4 november 2003 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 september a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van Chris Vandendriessche.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Kinderopvang blijft zorgenkind

In vergelijking met veel andere Europese landen is de kinderopvang in Vlaanderen behoorlijk uitgebouwd. Toch bestaan er in sommige Vlaamse crèches wachtlijsten van meer dan een jaar. Het tekort aan kinderopvangplaatsen is vooral erg groot in de Brusselse rand.

Els Huijgens woont en werkt momenteel in de omgeving van Vilvoorde, na een verblijf van drie jaar in Nederland. Dat ons land het niet slecht doet op het vlak van kinderopvang heeft ze aan den lijve ervaren. 'In Nederland is het niet mogelijk voltijds te blijven werken als je kinderen hebt want je kunt er quasi nergens terecht voor full time kinderopvang', zegt ze. 'Toen ik in het Nederlandse Rijswijk vier maanden zwanger was, heb ik de baby ingeschreven in een centrale dienst die zeven crèches groepeerde. Twee maanden na de bevalling kreeg ik te horen dat ons dochtertje Clara twee ochtenden per week naar de crèche kon! We hebben daarna ongelooflijk veel geluk gehad, want uitgerekend op dat moment werd in het nabijgelegen Delft een gloednieuw kinderdagverblijf geopend met plaats voor 110 kindjes. Het was een privé-initiatief van een moeder die zelf aan de Europese school in Amsterdam werkte en het grondig beu was voor kinderopvang van het kastje naar de muur te worden gestuurd. In Nederland blijven veel moeders noodgedwongen thuis omdat ze nergens terecht kunnen voor kinderopvang.'

Alle hens aan dek

Inzake kinderopvang hebben Vlaamse ouders een streepje voor, want in Europa staat Vlaanderen na Skandinavië aan de top. Toch is de situatie niet overal in Vlaanderen even rooskleurig. 'In de Vilvoordse stedelijke crèche is er een wachttijd van 14 maanden', vertelt Els Huijgens. 'Bovendien zijn de opvanguren in die crèche voor ons allesbehalve ideaal, uiterlijk om 17.45 's avonds moeten de ouders hun kroost komen ophalen, en dat red je alleen als je in hartje

Vilvoorde werkt! Gelukkig kon onze tweede baby, Samuel, bij een Vilvoordse onthaalmoeder terecht.'

Voldoende voorzieningen voor kinderopvang zorgen ervoor dat vrouwen kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt, want om een behoorlijke levensstandaard te kunnen voeren, zijn er tegenwoordig eigenlijk twee inkomens nodig. Daarnaast is goede kinderopvang een voorwaarde om onze welzijnsstaat in stand te houden. Vlaanderen vergrijst en tegelijk worden er minder en minder kinderen geboren. Die evolutie is zorgwekkend omdat in de komende jaren heel veel geld nodig is voor het betalen van de pensioenen en de sterk stijgende zorgbehoefte van oudere personen. Alle hens aan dek is in deze context de boodschap, wat neerkomt op zoveel mogelijk mensen zolang mogelijk op de werkvloer houden. Een goed tewerkstellingsbeleid kan dus niet zonder voldoende en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Om nog andere redenen neemt de behoefte aan kinderopvang toe. In het verleden staken tantes, zussen of buurvrouwen een handje toe als jonge moeders op het veld of in de fabriek aan de slag moesten. In sommige zuiderse landen is dat nog altijd vanzelfsprekend, maar in ons land zijn de almaar kleiner wordende gezinnen in toenemende mate op zichzelf aangewezen. Veel minder grootouders dan vroeger zijn bereid zichzelf weg te cijferen om de kleinkinderen permanent op te vangen. Volgens berekeningen van het Hoger Instituut voor de Arbeid in Leuven daalde tussen 1993 en 1999 de opvang door de grootouders substantieel, terwijl in diezelfde periode de opvang in crèches en bij onthaalmoeders sterk toenam.

Voormalig minister van Welzijn Mieke Vogels heeft zich uit de naad gewerkt om op korte tijd zoveel mogelijk bijkomende kinderopvangplaatsen - het streefdoel was 10.000 - te creëren. Ze had hierbij ook aandacht voor de noden van werklozen en allochtonen. Werklozen die willen herintreden, moeten voor hun bijscholing of sollicitatiegesprekken een beroep kunnen doen op kinderopvang. Hetzelfde geldt voor allochtone vrouwen met kleine kinderen.

Ontevreden onthaalouders

Volgens sommige waarnemers is er spijts de zeer positieve beleidsintenties van de Vlaamse overheid voornamelijk een groot tekort aan centen. Kind & Gezin stipt aan dat sinds 2000 weliswaar 6.500 bijkomende kinderopvangplaatsen zijn gerealiseerd, maar dat is nog altijd heel wat minder dan gepland. Het Vlaams Welzijnsverbond wijst dan weer op de financiële onzekerheid waarmee de bestaande kinderopvangcentra dagelijks worden geconfronteerd en op het afnemend aantal onthaalouders. Zo'n 500 onthaalouders hielden het de voorbije jaren voor bekeken, vooral omwille van de materiële onzekerheid van hun stiel. De overheid voerde onlangs wel een sociaal statuut voor onthaalouders in maar dat is kennelijk onvoldoende om tegemoet te komen aan de ontevredenheid.

Kind & Gezin signaleert daarnaast het grote aantal witte vlekken in de hoofdstedelijke rand.

In Vilvoorde wil schepen van Sociale Zaken Hans Bonte met een ambitieus beleidsplan alvast het tij keren. Het plan is gebaseerd op lokaal overleg tussen de verschillende aanbieders van kinderopvang en op een uitvoerig onderzoek naar de bestaande behoeften. 'In Vilvoorde is de behoefte aan baby- en peuteropvang én aan buitenschoolse opvang erg groot', zegt Hans Bonte. 'Het Vilvoordse stadsbestuur heeft in het verleden te weinig oog gehad voor kinderopvang. Daardoor heeft de stedelijke kribbe nu een wachtlijst van meer dan één jaar en hebben we ook een tekort aan onthaalmoeders. Het grote tekort aan kinderopvang situeert zich niet alleen in Vilvoorde; heel Halle-Vilvoorde en in het bijzonder de regio Vilvoorde-Zaventem-Machelen zit in slechte papieren. Deze streek fungeert als een echt werkgelegenheidsbassin waar meer mensen werken dan wonen. De behoefte aan opvangplaatsen is hier dus heel groot en de tekorten moeten dringend worden opgevuld.' Om dat grote tekort aan dagopvang voor baby's en peuters weg te werken, vroeg Bonte bij de Vlaamse overheid een erkenning aan voor een kribbe van 48 bedden. 'Na veel gemanoeuvreren zijn we er uiteindelijk in geslaagd een erkenning te krijgen voor 24 kinderen in Houtem, waar blijkens ons onderzoek een acute nood bestaat. We hebben drie sociale woningen in de Houtemse sociale woonwijk Keiput gekocht en 52.000 euro vrijgemaakt om de nodige verbouwingen te doen. Op termijn willen we in elke Vilvoordse wijk nieuwe kinderopvanginitiatieven realiseren. Verspreid over alle wijken moeten er zeker 1.300 opvangplaatsen bijkomen, maar we kregen tot dusver slechts een erkenning voor 42 plaatsen in één enkele wijk! Men zou veel meer middelen voor kinderopvang ter beschikking moeten stellen, in plaats van zeeën tijd en geld te verliezen in ellenlange procedures.'

Veel minder grootouders dan vroeger zijn bereid zichzelf weg te cijferen om de kleinkinderen permanent op te vangen

Het Vilvoordse beleidsplan beoogt tegen het einde van de legislatuur in heel Vilvoorde ook buitenschoolse kinderopvang aan te bieden. Hans Bonte: 'Onze stad telt veel basisscholen die allemaal vragende partij zijn voor buitenschoolse opvang. Nogal wat scholen zorgen momenteel zelf voor opvang, maar veel kinderen voelen zich daar niet goed bij, wat schoolmoeheid in de hand werkt. Gespecialiseerde opvanginitiatieven pakken de buitenschoolse opvang vaak op een erg huiselijke manier aan, bijvoorbeeld in lokalen die als heuse huiskamers zijn ingericht. De scholen zijn vragende partij voor zo'n huiselijke aanpak en zijn bereid hiervoor netoverschrijdend met andere scholen samen te werken. Het is onze bedoeling elk jaar een wijk van buitenschoolse opvang te voorzien. We hebben daaromtrent een dossier klaargestoomd en ingediend bij de Vlaamse overheid.' Samen met de Kamer voor Handel en Nijverheid en de gemeente Ternat sleutelt de stad Vilvoorde ook aan een project voor een bedrijfskribbe voor 17 kinderen. Hans Bonte: 'VTM en enkele andere bedrijven hebben ons hiervoor benaderd. Het is de bedoeling dat bedrijven in die kribbe een tiental plaatsen kopen of huren. Twee plaatsen willen we voorbehouden voor de VDAB die ze dan ter beschikking kan stellen van werklozen die solliciteren of een bijscholing volgen. De resterende vijf opvangplaatsen zou de stad zelf kopen of huren. We zijn momenteel op zoek naar een geschikt pand en leggen contacten met bedrijven. Het project kreeg alvast de goedkeuring van de Europese Commissie. We hebben nu twee jaar de tijd om het te realiseren.'

Opvang de klok rond is nefast

Moeten we onze kinderen in de toekomst permanent uitbesteden? Zijn er bijvoorbeeld geen nadelen aan bedrijfskribbes? 'Natuurlijk zijn er grenzen aan de flexibiliteit', vindt Hans Bonte. 'We willen geen kinderopvang van 8.00 tot 24.00 uur. Precies daarom heb ik liever een interbedrijfskribbe dan dat een groot bedrijf een eigen crèche opricht.' Jan Bosmans, sectorcoördinator kinderopvang bij het Vlaams Welzijnsverbond zit op hetzelfde spoor: 'We moeten kinderen niet overdreven vaak en lang onderbrengen in 'instellingen' die de ouders vervangen. We moeten zoeken naar een evenwicht tussen kind, arbeid en onderwijs, en daarbij moet rekening worden gehouden met de draagkracht van elk kind.'

Naast het scheppen van meer kinderopvangplaatsen, moeten we de ouders er ook toe aanzetten tijdens het eerste levensjaar zoveel mogelijk zelf voor de kinderopvang in te staan. Dat kan onder meer door ouderschapsformules en -statuten aantrekkelijker te maken.'

Marleen Teugels

Informatie over kinderopvangmogelijkheden in uw streek kunt u vinden op de website www.kindengezin.be of bij het OCMW van uw gemeente.

In het volgend nummer: Meer geld voor gehandicapten

FOTO: RITA DANHELS

Taal en tekst zijn mijn vak, maar ik ben er niet zo goed in. In de voorbije zomer werkte ik met teksten van een van de beste pennen van Vlaanderen, die van wijlen Johan Anthierens, en leerde ik veel bij. 'Lezer Dries Janssen uit Hasselt heeft betreurd dat ik slordig omspring met onze taal', rapporteerde Anthierens in 1974 in *Knack*, 'hij berispt mij omdat ik uitweiden met een lange ij schrijf en het 'ballonglas' hef, een woord dat niet bestaat. Uitweiden of uitwijden vind ik persoonlijk niet belangrijk, ik zal het niet opzettelijk fout schrijven maar ik deel de onverschilligheid van de Nederlanders die van lange of korte ei geen punt maken.' Maar Anthierens sprong niet slordig, wel attent om met onze taal, vond correcte taal en juiste spelling belangrijker dan hij hier laat uitschijnen en probeerde met de Nederlanders de vanzelfsprekendheid te delen waarmee ze met hun, onze taal omgaan. Anthierens maakte fouten, 'zelfzeker' in plaats van 'zelfverzekerd'. Zijn broer Karel en ik hebben die fouten in de voorbije zomer gecorrigeerd, een hele klus, geen drie 'maand' maar drie 'maanden' lang, voor tientallen teksten die Johan niet in de loop van veertig 'jaren' maar wel veertig 'jaar' heeft geschreven. Maar hij schreef inderdaad niet opzettelijk iets fout, integendeel, lette op zijn woorden. Hij struikelde zelf over de fouten in zijn taal, herpakte zich in een zin die krom dreigde te lopen, verweet het zich als hij valse noten had laten opklinken. Hij was een taalvirtuoos, maar ook voor zo'n artiest geldt dat oefening kunst baart, meer zelfs: dat oefening en verbetering kunst baren.

Ik doe het ook, struikelen over mijn fouten en twijfelen aan mijn woorden.

Slonzige Bert

Elio di Rupo heeft Vlaanderen verbaasd door met verstaanbaar Nederlands uit te pakken, Bert Anciaux blijft mij ergeren door slordig Nederlands te spreken. De goedwillende knul glunderde toen hij weer aantrad als minister en porde de mensen aan tot 'een stuk verantwoordelijkheid' en nog drie stuks je dit en je dat. Fout is dat niet, maar mooi is anders. Di Rupo spreekt alsnog gebroken Vlaams, Anciaux spreekt nog altijd koeterwaals.

Een mens moet daarvoor niet de ambitie hebben als taalvirtuoos te schitteren. Het volstaat een Vlaming te zijn en te beseffen dat het - om sociaal-historische en culturele redenen - met de taalkundige opvoeding van de Vlamingen lang en grondig is misgelopen. Sommige taalfouten zijn als het ware afwijkingen in onze genen en het kan generaties duren eer die gecorrigeerd geraken, eer een Vlaams kind het gewoon is correct Nederlands 'bij zich te hebben' in plaats van slonzig Nederlands 'bij te hebben', eer de Vlaming uit koppen in plaats van uit tassen drinkt of net zo goed een stuk in zijn kraag als een stuk in zijn botten heeft.

Ik spreek Nederlands zoals ik rijd met een auto waaraan een en ander mankeert: op mijn hoede voor wat onderweg fout kan gaan. Dat andere chauffeurs met zulke auto's zich niets van de mankementen aantrekken en

er zelfverzekerd op los rijden, verbaast me. Bovendien ergert het me mateloos als vooraanstaande Vlamingen op fora en in de media ongegeneerd uitpakken met slonzig Nederlands (en vriendelijk en volks verwarren met familiair en plat). In de eerste dagen dat hij Vlaams minister van Cultuur was, bestuurde Bert Anciaux zelf zijn ministeriële auto en op een ochtend vroeg een meerijsende tv-reporter hem of hij soms klassieke cd's beluisterde. 'Da vinnekik 's morgens welles plezant', antwoordde Bert lachend, en voor mij zo onvergetelijk dat ik de echo van de zin hoor in alles wat hij zegt. Hij babbelt en brabbelt, spontaan, nooit bedachtzaam.

De pot verwijt de ketel dat hij zwart ziet, want ik babbel en brabbel soms ook in wat niet eens 'schoon Vlaams' is. Maar wat gruwel ik daar zelf van en erger ik me aan mijn slordigheid. Ik wil mezelf verbeteren, bijleren. Anciaux wil dat niet, want hij heeft zijn taal in al die jaren openbaar optreden niet in het minst geciviliseerd. Ik gun het hem ten zeerste dat hij zijn grote droom verwezenlijkt, de wereld verbeteren, maar ik stel voor dat hij klein begint, met zijn taal te verbeteren, om die dan als een Vlaamse vlag uit te steken in Brussel. Ik geef hem als motto voor zijn ministeriële verklaring van goede wil alvast een citaat van Johan Anthierens mee: 'Taal dient vooral om 'koeken!' te roepen bij het kaartspel in café Welkom, gevolgd door een kernachtig 'Mariette, dô ze nog es vol!' In de hoofdstad Londen heerst Engels, in Parijs vibreert Frans, in Amsterdam zinspeelt Nederlands op straat, in de hoofdstad Brussel clochardeert diezelfde taal.' Bert, zet 'm op!

Brigitte Raskin

van huizen en tuinen

FOTO: S. PASCAL VIGNERON

De dahlia, a working class hero

Tussen de groentevakken in de Museumtuin worden elk jaar traditionele Belgische variëteiten van dahlia's uitgeplant, zoals 'Andries Wonder' en 'Roi des Deux Alberts'. Het gaat allemaal om grootbloemige variëteiten in vaak felle kleuren die de laatste jaren een beetje uit de mode zijn geraakt. Wie ze hier in al hun glorie ziet bloeien, zal moeten toegeven dat deze dahlia's prachtige en vooral vrolijke bloemen zijn die meer aandacht verdienen in onze tuinen. Het geheim van een uitbundige bloei is een zonnige standplaats en een voedzame, rijk bemeste grond. Om de bloei te vervroegen kun je, zoals in Gaasbeek gebeurt, de dahliaknollen begin maart oppotten en op een warme, donkere plek, bijvoorbeeld bij de verwarmingsketel, wegzetten. Vanaf half april kunnen ze dan buiten worden geplant. Op die manier bloeien ze vanaf half juni ononderbroken tot aan de eerste vorst.

Uitdagende charmes

De dahlia werd samen met Amerika 'ontdekt' op het einde van de 16de eeuw. Maar ze raakte hier pas ingeburgerd in het begin van de 19de eeuw, mede dank zij Napoleons bloemenminnende gemalin Joséphine de Beauharnais die bezweek voor de uitdagende charmes van deze opvallende bloemen. Aanvankelijk bloeide ze uitsluitend in de chique kasteeltuinen, maar toen de dahliaknollen ook voor het gewone volk betaalbaar werden, verhuisde ze stilaan van de kasteeltuinen naar de boeren- en volkstuintjes waar ze tot op de dag van vandaag heeft standgehouden.

Vrolijke bloem

De roos of de anjer mogen dan wel een traditioneel socialistisch symbool zijn,

In de trendgevoelige, gedesignde tuinen is de 'ordinaire' dahlia met zijn opzichtige vormen en vulgaire kleuren taboe. Een dahlia-revival zou echter een zegen zijn voor vele laat-zomerse tuinen die deze injectie van zuiderse uitbundigheid dikwijls best kunnen gebruiken. Getuige de bonte dahliaperken in de Museumtuin van Gaasbeek.

als er één bloem de titel van 'working class hero' verdient, dan is het ongetwijfeld de dahlia.

Toegegeven, het is een nogal opvallende plant die inderdaad iets 'ordinairs' heeft, zoals een hoer uit een

De dahlia is een nogal opvallende plant die iets 'ordinairs' heeft, zoals een hoer uit een film van Fellini dat ook kan hebben.

film van Fellini dat ook kan hebben. Maar wie ooit de moeite heeft gedaan om zonder vooroordelen een bloeiende dahlia te bekijken, moet toegeven dat het een prachtige en vooral vrolijke bloem is. Ze heeft iets uitbundigs en doet mij op een of andere manier denken aan een Mexicaanse dans of aan het carnaval van Rio. Eigenlijk vind ik het een heel erg sexy bloem.

Ik kan me best indenken dat niet iedereen van zijn tuin een Brazilliaans carnaval, laat staan een Felliniaans bordeel

wil maken. Maar een klein beetje kleur en (melo)drama mag er toch ook wel eens zijn, zeker wanneer de zomer langzaam maar zeker naar zijn einde toe loopt.

Er bestaan vandaag meer dan tienduizend verschillende dahlia's en elk jaar komen er nog nieuwe bij.

Museumtuin Gaasbeek

De Museumtuin van Gaasbeek kan tot oktober op afspraak worden bezocht. Naast groepsbezoeken, worden een keer per maand tijdens het weekend ook rondleidingen voor individuele bezoekers georganiseerd. Het volstaat dat u zich schriftelijk aanmeldt en dan krijgt u een toegangsbewijs toegestuurd. Info: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Bos & Groen, t.a.v. Martine Mellaerts, Waaistraat 1, bus 6, 3000 Leuven, fax 016-21 12 30, e-mail martine.mellaerts@lin.vlaanderen.be

Van eind juli tot midden oktober kunt u in het Vrijbroekpark in Mechelen de uitgebreide dahliacollectie bewonderen. In de tuin groeien meer dan 350 dahlia's, waaronder een aantal botanische soorten, oude variëteiten en Belgische selecties. Dagelijks geopend van 8.00 tot 20.00. Op 31 augustus is er een groot oogstfeest met geleide wandelingen door de dahliacollectie. Info: Hubert Moens, tel. 015-45 13 81, e-mail hubertmoens@groenmechelen.provant.be

Ook in het park van het Waalse Enghien kunt u een bezoek brengen aan een uitgebreide dahliacollectie met soorten uit de hele wereld. Dagelijks te bezoeken van 10.00 tot 18.00 tot einde september.

Paul Geerts

Ruïne van Grimbergs Prinsenkasteel wordt permanente bouwwerf

Het Prinsenkasteel van Grimbergen ligt in een groen idyllisch kader op een steenworp van het Museum voor de Oudere Technieken (MOT). Conservator Johan David vatte het plan op om in de donjon en de ruïnes van het Prinsenkasteel het project 'bouw-steen' onder te brengen. Vooraf moeten nog wel hoogdringende restauratie- en consolidatiewerken worden uitgevoerd.

Op een eiland in het Prinsenspark prijkt de gerestaureerde donjon, omgeven door resterende ruïnes van het Prinsenkasteel. Het kasteel dateert uit de 16de eeuw en werd in de 17de en 18de eeuw verbouwd. In 1905 liet de toenmalige eigenares, gravin Jeanne de Merode, het complex restaureren, maar zelf nam ze haar intrek in haar

werd geblazen, staken ze het kasteel in brand om alle sporen van hun verblijf, waaronder veel geheime documenten, te vernietigen. Het gebouw brandde volledig uit. In 1947 werd de site gekocht door het gemeentebestuur. Twaalf jaar later werden de kasteelruïne en de omgeving beschermd als monument. Van het oorspronkelijke kasteel resten nu nog alleen de poortdonjon, een kleinere hoektoren en een gedeelte van de omheining. De plannen voor een volledige heropbouw werden afgewezen door de dienst Monumenten & Landschappen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die vond dat de kasteelruïne in zijn huidige vorm moet worden bewaard als een getuigenis van verschillende bouwstijlen.

'Het project 'bouw-steen' van het MOT ligt volledig in de lijn van het standpunt van Monumenten & Landschappen', benadrukt conservator Johan David. 'We zien de ruïnes niet als een eindfase, maar als de startfase van een kasteel in aanbouw. Ons idee is om van het Prinsenkasteel een reconstructie te maken van een bouwwerf anno 1600. Het kasteel en de abdijkerk van Grimbergen zijn opgetrokken uit de typische witte natuursteen, afkomstig uit een van de vier steengroeven in de gemeente. We willen kinderen en volwassenen laten zien hoe er 400 jaar geleden werd gebouwd. Tegen de ruïnes van het Prinsenkasteel zullen we houten stellingen aanbrengen, die duidelijk suggereren dat het gaat om een kasteel in aanbouw.'

Zwoegen met steen

'Een monument kun je het best beschermen door er een bestemming aan te geven en het ook daadwerkelijk te gebruiken', vindt Johan David. 'Het gemeentebestuur van Grimbergen voert een actief beleid inzake bescherming en gaf een aantal beschermde monumenten een nieuwe bestemming. Zo bieden de Tommenmolen, de Liermolen en het Gulden-dal onderdak aan het Museum voor de

Oudere Technieken. Daarom lanceerde ik ook mijn project 'bouw-steen'. Daarvoor wordt het eiland van het Prinsenkasteel in zijn geheel omgebouwd tot een permanente tentoonstellingsruimte. Het zal er uitzien als een echte werf. Op die bouwwerf zullen bezoekers kunnen zien hoe de bewerking van steen gebeurde in een tijd waarin men nagenoeg alleen op de spieren van mens en dier een beroep kon doen. Op het gelijkvloers in de donjon zal uitleg worden gegeven over de herkomst van de steen en het werk van de metselaar en de leidekker. Je krijgt er ook een algemene inleiding over hoe het is om een stenen toren als woning te hebben. Scholen en groepen krijgen de kans om van het oude ambacht te proeven. Er zullen demonstraties wor-

'Een monument kun je het best beschermen door er een bestemming aan te geven en het ook daadwerkelijk te gebruiken'

den gegeven waarbij de deelnemers zelf steen mogen kappen en verplaatsen. De bouwers waren destijds bijzonder ingenieus als ze stenen moesten ophijsen. We zullen een bootje bouwen dat steen van de ene naar de andere oever kan vervoeren.'

Johan David maakt er me op attent dat iedere professionele steenhouwer vroeger zijn handtekening of herkenningsteken aanbracht in de steen die hij had gekapt of geplaatst. 'Dergelijke tekens in de stenen liggen mee aan de basis van ons schrift. Zulke wetenswaardigheden krijgen natuurlijk een plaats in de permanente tentoonstelling rond steen. Vanuit het MOT vinden we de ontsluiting van een monument erg belangrijk, daarom leggen we ook de nadruk op animatie voor kinderen. Het project 'bouw-steen' zal zich overigens niet beperken tot het

Het Prinsenkasteel vandaag

nieuw gebouwd kasteel in Westerlo. Tot 1933 werd het Prinsenkasteel bewoond door zusters Norbertinessen en daarna tot aan de oorlog, verbleef er alleen een huusbewaarder. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het kasteel bezet door Duitse troepen. Toen in september 1944 de terugtocht

Red de bakovens

De geur van vers gebakken brood in een oude oven is een sensatie op zich. Helaas dreigen die oude bakovens te verdwijnen. Het Museum voor de Oudere Technieken (MOT) lanceerde met de steun van de provincie Vlaams-Brabant de campagne 'Red de bakovens!' De lezer van Rand-Krant kan zijn steentje bijdragen voor het behoud van dit cultureel erfgoed. Wie het adres kent van een bewaard gebleven bakoven, kan die informatie doorspelen aan het MOT en zo de inventaris van het museum helpen uitbreiden. Je vindt op de website ook een handleiding met informatie over gebruik en restauratie. Bel naar het MOT op het telefoonnummer 02-270.81.11 of surf naar www.mot.be/bakovens

eiland van het Prinsenkasteel; in onze aanpak leggen we ook een duidelijke link tussen de kerk, het kasteel en enkele andere gebouwen in Grimbergen. Zo krijgt de bezoeker ook andere toepassingen te zien van natuursteen in kerken en boerderijen en ontdekt hij waar in Grimbergen vroeger natuursteen werd gedolven.'

Toeristische troef

'Het project 'bouw-steen' sluit perfect aan bij de collectie van oudere technieken in het Guldendal', benadrukt conservator Johan David. 'Je vindt daar onder meer een tentoonstelling rond houtbewerking en een ruim assortiment aan tangen en andere hefbomen. Voorts zal een oude smidse van het MOT worden ingepast in de site van het Prinsenkasteel. Daarvoor is inmiddels al een bouwvergunning afgeleverd door het gemeentebestuur.

De herbesteding van het Prinsenkasteel vormt een toeristische troef voor Grimbergen. Het kasteel verwijst naar de historische rol van Grimbergen dat al in de vroege middeleeuwen een belangrijke heerlijkheid was, die aanvankelijk toebehoorde aan het geslacht van de Berthouts. In 1197 werden de uitgestrekte eigendommen verdeeld. Het waren de Berthouts die destijds aan Norbertus vroegen om enkele kloosterlingen naar Grimbergen te sturen en er een norbertijnerabdij te stichten. Geestelijke en wereldlijke macht gingen in Grimbergen altijd hand in hand; het Prinsenkasteel ligt niet voor niets in de nabijheid van de norbertijnerabdij van Grimbergen.

Moeizame restauratie

Het gemeentebestuur van Grimbergen maakte al herhaaldelijk zijn beklag over het 'gehakketak' tussen de verschillende diensten die bij het restauratiedossier van het Prinsenkasteel betrokken zijn. De eerste plannen voor de restauratie

dateren van het eind van de jaren zeventig, maar pas begin negentig werden dringende onderhoudswerken uitgevoerd; barsten en scheuren werden hersteld en het metselwerk werd verstevigd. In november 1997 werd de gerestaureerde donjon plechtig inge-

FOTO: ARCHIEF DANIEL DUBOIS

Het Prinsenkasteel voor het in brand werd gestoken door de Duitsers

wijd. Er werden houten vloeren gelegd en een wenteltrap geplaatst in de woontoren. Voorts werden een hangbrug en een gedeelte van de loopbrug gerestaureerd. In een tweede fase was het de bedoeling om de ruïnes zelf te consolideren en het project 'bouw-steen' nog voor de eeuwwisseling te realiseren. Het Davidsfonds van Grimbergen publiceerde eind 1998 een boeiende uitgave 'Kroniek van het Prinsenkasteel'.

ingediend bij Monumenten & Landschappen, maar het dossier is administratief nog niet rond. In het gunstigste scenario zullen de definitieve herstellingswerken pas eind 2004 - begin 2005 zijn uitgevoerd.

Gerard Hautekeur

Meer info over het programma van de Open Monumentendag vindt u op pagina 19 van Randuit.

Prinsenkasteel wird Baustelle

Mit dem Projekt 'Bouw-Stein' (Baustein) will Konservator Johan David vom Museum für Alte Techniken in Grimbergen (Museum voor de Oudere Technieken - MOT) den Ruinen des Prinsenkasteels eine pädagogische Bestimmung geben, indem er ihnen das Aussehen einer Baustelle im Jahre 1600 verleiht. Das Kasteel stammt aus dem 16. Jahrhundert und wurde im 17. und 18. Jahrhundert grundlegend umgebaut. Am Ende des Zweiten Weltkrieges wurde es von den Deutschen in Brand gesteckt. Das Kasteel darf nach Weisung des Amtes für Denkmal- und Landschaftsschutz nicht wieder aufgebaut werden. Man will die Ruinen als Zeugnis für die verschiedenen Baustile im Laufe der Jahrhunderte erhalten.

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Een eigentijdse brasserie in het stadspark van Vilvoorde

Twee jaar geleden sloot het Paolapaviljoen in het Domein De Drie Fonteynen definitief zijn deuren. Het was nogal ouderwets ingericht en onderscheidde zich niet van eender welke andere taverne. Dat is nu wel even anders. De brouwerij Alken-Maes, die eigenaar is van de oranjerie, gaf zowel het interieur als het riante terras een eigentijdse inrichting, met respect voor het historische kader.

Fransen tuin

In 1777, dus nog vóór de Franse Revolutie, liet een zekere Jan Jozef Walckiers hier het 'slot van Fontigny' bouwen. Volgens de mode van de tijd werd er een Franse tuin aangelegd - u weet wel, met van die keurig kegelvormig geschoren boompjes, lage heggetjes langs de paden en een strak geometrisch patroon. Ook een oranjerie paste daarbij, om de appelsienen-boompjes te laten overwinteren. Het kasteel werd bij bombardementen tijdens de Tweede Wereldoorlog totaal vernield, maar de oranjerie overleefde het geweld. Nadat de stad het domein van 50 ha in 1956 kocht en er een stadspark van maakte, veranderde de oranjerie in een uitspanning. Vandaag staat de oranjerie er in modieuze zachtgrijze tint weer prachtig bij. Ook de tuin is goed verzorgd, al zijn de uitbaters er niet zeker van of ook de fontein weer zal gaan spuiten, want er blijkt iets niet in orde te zijn met de leidingen. Het zou een smak geld kosten om die te herstellen. Maar ook zonder klaterend water mag het park er zijn.

Het industriële Vilvoorde onderscheidt zich uiteraard niet door overweldigend stedenschoon en moet het met slechts enkele mooie plekjes stellen. Het Domein De Drie Fonteynen ofwel het stadspark behoort daar zeker toe. In de oranjerie van het verdwenen kasteel werd enkele maanden geleden Brasserie De Drie Fonteynen heropend.

Alles kan

De nieuwe uitbaters van Brasserie De Drie Fonteynen zijn Christophe Loomans en Koen Adriaenssens. Hun publiek bestaat 's middags vooral uit zakenmensen. Ook de medewerkers van de nabije televisiezender VTM komen er geregeld over de vloer om

Zowel het interieur van de oranjerie als het riante terras kregen - met respect voor het historisch kader - een eigentijdse inrichting

te lunchen. Wandelaars en mensen die met hun kinderen of kleinkinderen de aangrenzende speeltuin bezoeken, kunnen in de brasserie terecht voor een kop koffie of een ander drankje. Vlak na de opening in april moest dit nieuwe adres even ontdekt worden, maar

de uitbaters zijn nu tevreden over de toeloop.

Op de uitvoerige kaart staan zowel hapjes en drankjes voor kinderen, als gesofistikeerde gerechten zoals 'carraccio van rundvlees met parmezaanse kaas en truffelolie' of 'thai curry met scampi' voor volwassenen. De wijnkaart biedt naast de klassieke wijnen een even grote keuze in wereldwijnen, en die doen het erg goed volgens de uitbaters. De prijzen zijn democratisch en de bediening is flexibel, zo kan men van de salades bijvoorbeeld halve porties vragen om ze als voorgerecht te laten dienen. Dat er huisgemaakte garnaalkroketjes en kaaskroketjes worden geserveerd, geeft de prettige indruk dat men de klant ook echt wil verwennen. Natuurlijk ontbreekt de befaamde paardenbiefstuk van Vilvoorde niet op de kaart. De bezoeker kan hier dagelijks terecht voor een kleinigheid of voor een uitgebreid diner. Tijdens de weekdagen is de keuken open tot 22.00 en in het weekend tot 23.00. Voor niet-Vilvoordenaars is het misschien even zoeken om deze aangename brasserie te vinden, maar de weg er naartoe is al bij al goed aangegeven. Wie vanuit Vilvoorde komt, moet de richting Grimbergen nemen en kort na de brug linksaf slaan. Daarna staan er richtingsborden naar het Domein De Drie Fonteynen.

Brasserie De Drie Fonteynen, Koningsloosesteenweg 77, 1800 Vilvoorde, tel. 02-251.95.73, fax 02-251.95.79, website www.dedriefonteynen.be. Alle dagen open.

Ward Lernout schildert voor dovenschool in Tanzania

FOTO: WARD LERNOUIT

'Variatio 4'

Bach, schilderkunst en Afrika hebben op het eerste gezicht niet zoveel met elkaar gemeen. En toch. Misschien moet u dezer dagen eens een kijkje gaan nemen in het Museum voor Midden-Afrika in Tervuren. Tot 14 september loopt daar een tentoonstelling van de kunstschilders Ward Lernout en Mon Camelbeke waarin die drie thema's met elkaar vervlochten worden.

Kunstschilder Ward Lernout uit Tervuren raakte een paar jaar geleden in de ban van de Goldbergvarianties van Johann Sebastian Bach, bijzonder moeilijk te spelen composities voor een klavecimbel met dubbel klavier. Hij raakte gefascineerd door het idee om die barokke muziekstukken uit te beelden op doek. Het zou een groots Bachproject worden, waarvan de opbrengst integraal naar een school voor doofstomme kinderen in Tanzania gaat. Ward Lernout sprak over zijn plannen met zijn schoonbroer Mon Camelbeke, een hyperrealistisch schilder uit Ieper. Ook die liep meteen warm voor Bach en Afrika. 'Maar Mon is een echt pietje precies', vertelt Ward Lernout. 'Hij

schildert zoals iemand uit de Middeleeuwen - heel langzaam.' Vandaar dat je in het Afrikamuseum een reeks van acht schilderijen van Lernout, en één centraal werk van Camelbeke terugvindt.

Muzikale schilderijen

Het tweetal ging erg secuur te werk. Het mocht geen vrijblijvende cyclus van enkele leuke prenten worden. Bach moest werkelijk uit de schilderijen klinken. En dat doet hij ook. In de eerste plaats figuurlijk.

Drie belangrijke elementen uit de Goldbergvarianties zijn duidelijk in de schilderijen te zien. Om

te beginnen de barok. Om die grafisch tot uiting te brengen, verwerkt Lernout in één schilderij een oude gravure met de Thomaskerk van Leipzig, waar Bach 27 jaar lang cantor was. Een ander toont een klavecimbel uit het Bachmuseum in het Duitse Eisenach. Wat de twee schilders ook meteen opviel in de variaties, was een zekere lichtheid in de muziek. 'Die lichtheid hebben we gesymboliseerd door een vlinder die je dus overal in onze werken terugvindt.' Een derde element is de strakke vormgeving van de schilderijen. 'Musicologen vinden Bach pure wiskunde', aldus Ward Lernout, 'en die wiskundige structuur, die zich voornamelijk uit in strakke, verticale lijnen, wilden we graag in de cyclus verwerken.' Misschien wel de belangrijkste karakteristiek die de schilders in hun werken legden, is precisie. Je ziet de vingers haast bewegen, er wordt echt klavecimbel gespeeld op de doeken. Meer nog, er wordt niets anders gespeeld dan de Goldbergvarianties. 'Ik ben daarvoor gaan praten met musicologen en pianisten. Ze speelden de variaties voor mij en toonden me wat in welke variatie belangrijk is', vertelt Ward Lernout. 'Ik heb bijvoorbeeld een schilderij gemaakt met twee handen die

elkaar kruisen op een klavecimbel met twee klavieren, wat een heel typerende handzetting is voor dat bepaalde stuk. Het kan alleen maar Bach zijn!'

Maar Bach klinkt ook letterlijk uit de schilderijen. Dankzij een gloednieuwe klanktechnologie die werkt met warmtegevoelige sensoren, hoor je de variatie waar het schilderij op is geïnspireerd, zodra je in de nabijheid ervan komt. Naast de cyclus van negen schilderijen hebben de kunstschilders elk een koperets gemaakt, die ook is te zien in het Afrikamuseum. Ze wordt aangeboden in een speciaal koffertje, samen met een boek over de variaties en een cd met de muziek. 'Mensen die de muziek nog niet of onvoldoende kennen, kunnen er zo nog eens rustig naar luisteren.'

Opbrengst voor goed doel

De volledige opbrengst van het Bachproject gaat naar het Msandaka Centrum voor Doofstomme Kinderen in Moshi, Tanzania. Dat centrum is opgericht in 2001. Momenteel krijgen 50 doofstomme kinderen er aangepast onderwijs. Maar er staan nog zo'n 70 kinderen op de wachtlijst en het is er Lernout en Camelbeke om te doen ook die kinderen zo snel mogelijk te helpen.

Ines Minten

Bach in het Afrikamuseum
Tervuren, Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, Okapizaal, Leuvensesteenweg 13
Van 30 augustus tot 14 september, van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00
Info: tel. 02-769 52 11

Ward Lernout paints for a school for the deaf in Tanzania

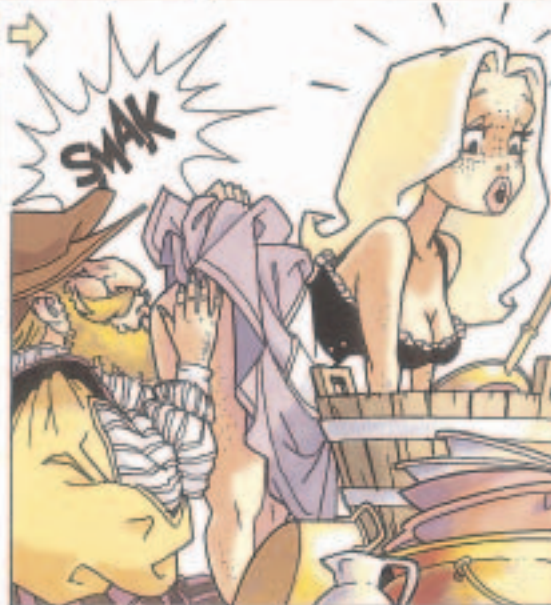
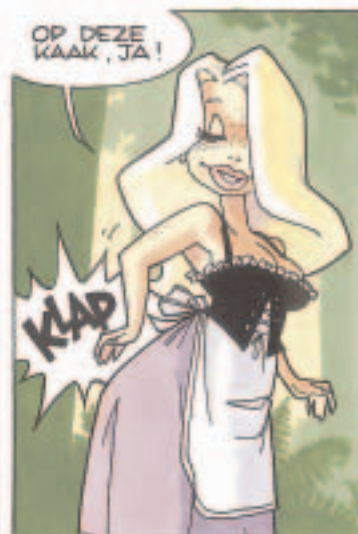
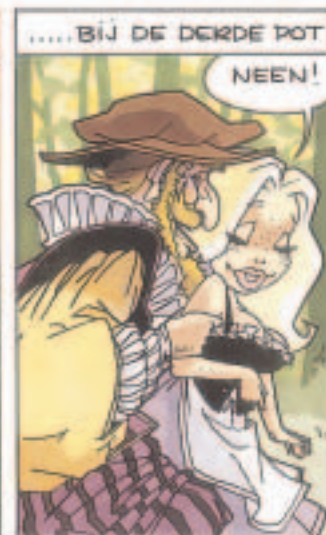
A couple of years ago, Tervuren artist Ward Lernout fell under the spell of Johann Sebastian Bach's 'Goldberg Variations'. He became fascinated by the idea of depicting these Baroque pieces on canvas. Now the result of his Bach project is going to a school for deaf and dumb children in Tanzania. His paintings will also be on display in the Royal Museum for Central Africa in Tervuren until 14 September.

KEIZER KAREL OP VRIJERS VOETEN

OP EEN MOOIE LENTEDAG WANDELDE KEIZER KAREL INCOGNITO... WAT HIJ WEL VAKER DEED... DOOR HET ZONIËNWOUDE. OP EEN OPEN PLEK IN HET WOUDE ONTWAARDE HIJ EEN HERBERG WAAR HIJ GING ZITTEN OM EVEN TE RUSTEN.

IK BEN KAREL, ... JE KEIZER IN HOOGSTEIGEN PERSOON!

WEL KAREL, ALS DAT WAAR IS, DAN VRAAG IK MIJ AF OF U DEZELFDE ONBESCHAAMDHEID AAN DE DAG ZOU LEGGEN IN HET BIJZIJN VAN UW HOFHOUDING?

REKEN MAAR DUIFJE, WAAR IK JE IN DE TOEKOMST OOK MAG TEGENKOMEN, IK ZAL JE MET EVENVEEL GE-NOEGEN KUSSEN OP DE ANDERE KAAK!

NIET LANG DAARNA STAAT HET DIENSTERTJE VAN DE HERBERG TOEVALLIG TUSSEN DE TOESCHOUWERS VAN DE KEIZERLIJKE STOET DIE OP WEG IS NAAR DE KAPELLEKERK.

ZEG RENS HOOGHEID, KRIJG IK NU DIE KUS OP MIJN ANDERE KAAK, ZOALS U ME STELLIG BELOEFDE?

WOORD IS WOORD, MOEIE JONKHEID, MAAR JAMMER GENOEG GA IK NU TER KERKE EN DAAROM ZAL IK, ZOALS HET MENSEN VAN MIJN RANG EN STAND BETAAMT, MIJN VERPLICHTING JEGENS JOU DELEGEREN...

MIJN SPAANSE RAADSMAN HIER, HEEFT DAARTOE BESLIST HET GEPASTE TEMPERAMENT,

ZWW, SV, ZWW ZW, ZI, ZW, WK, ET, ZWP, ZOE, ZW, SSE VOORUIT JONKER!

DIE WELWILLENDHEID ZAL IK OP BRABANTSE WIJZE BEANTWOORDEN, HEER KEIZER!

OOHHH PARDON!

PRRRRTT

... EVEN IS HET MUISSTIL, ... DAN BARST KAREL IN LACHEN UIT, ...

EN HET VOLK LACHT UITBUNDIG MET DE KEIZER MEE.

Vlaams-Waals koppel struikelt niet over taalgebruik

Het verhaal van hun toena-dering zou zo uit een boek van Shakespeare kunnen komen. Hij bracht haar een serenade met zijn mandoline en zij was meteen voor het leven verkocht. Hun verschillende communautaire herkomst vormde geen enkel probleem.

'Ik ben wel Vlaamse', was zowat het eerste dat Andrea tegen Jacques zei toen ze elkaar leerden kennen begin jaren zeventig. Waarop de Waalse vrijgezel toen wel even moest slikken. 'Vlamingen zijn altijd wat bang om toe te geven dat ze Vlaming zijn', merkt Jacques Anselme op, 'zeker in de tijd

Andrea Heirwegh komt uit Moerbeke-Waas. Op haar achtste verhuisde ze naar Brussel, waar haar oma zich over haar ontfermde. 'Ik kende geen woord Frans, maar mijn grootmoeder stond erop dat ik die taal zou leren.' Hoewel Andrea zoveel mogelijk contact zocht met Vlaamse kinderen - 'dat was veel gemakkelijker' - leerde ze uiteindelijk de taal van Molière vlekkeloos spreken.

Dat kwam haar heel goed van pas toen ze na het huwelijk met Jacques naar het Waalse Bovesse verhuisde. 'Ik heb mij nooit een vreemde eend in de bijt gevoeld in Wallonië', zegt ze. 'Maar we zijn toch vrij snel naar Wezembeek-Oppem getrokken na de adoptie van onze

zoon en dochter. Zo hoefden we de kinderen niet voor dag en dauw bij de onthaalmoeder af te zetten om op tijd op het werk in Brussel te geraken.'

Tweetaligheid

Het taalgebruik heeft bij Jacques en Andrea nog nooit tot meningsverschillen geleid.

Prompt vallen ze elkaar om de hals: 'Kijk hoe wij als Vlaming en Waal samenleven', glimlachen ze. Daarna ernstig: 'We zijn er allebei van overtuigd dat tweetaligheid de beste keuze is.' Aanvankelijk werden de kin-

deren ook in die zin grootgebracht. Bij hun aankomst in Wezembeek-Oppem werd zoon Dominique naar de Europese school gestuurd en dochter Ann volgde Nederlandstalig onderwijs. Tot bleek dat ze dyslexie had en het voor haar beter bleek om verder school te lopen in het Frans. Daar-

'Franstaligen leren Nederlands met woordenboeken en dat werkt niet'

door kwam het gebruik van het Nederlands in gezinsverband enigszins in de verdrukking. 'Ook op kantoor spreken we doorgaans Frans en het voelt wat tegennatuurlijk aan om daarna thuis Nederlands tegen elkaar te praten. Toch zijn we er heilig van overtuigd dat je pas echt tweetalig kunt worden als je thuis Frans spreekt en op school of op het werk Nederlands, of omgekeerd.'

Woordenboek

Vrienden zoekt het echtpaar niet specifiek in de ene of andere taalgroep. 'We nemen dat zoals het komt. In Vlaams gezelschap is Andrea mijn vertaler', zegt Jacques. 'Ik blijf een vreemdeling tussen Vlamingen; spreken is geen probleem omdat ik dan mijn eigen woordenschat kan gebruiken. Maar probeer bijvoorbeeld eens een gesprek in het dialect te volgen. Als Vlamingen zelf geen Nederlands spreken, hoe wil je dan dat Walen die taal leren? Bovendien moet je als anderstalige ook de kans krijgen om Nederlands te spreken. Hier in Wezembeek-Oppem wonen we in een quasi-Franse omgeving. Vlamingen leren Frans op straat, maar Franstaligen leren Nederlands met woordenboeken. En dat werkt niet!' Zelf grijpt Jacques ook geregeld naar een verklarend woordenboek. 'Als ik een taal leer moet het perfect zijn zodat ik zelfs Nederlandstaligen kan verbeteren als het moet', zegt hij bestlist.

An Van hamme

Andrea Heirwegh en Jacques Anselme

dat wij elkaar leerden kennen. Ik vond het nogal vreemd dat Andrea daar meteen voor uitkwam. Bovendien had ze het best kunnen verzwijgen, want ze was in Franstalig gezelschap en ze heeft nauwelijks een Vlaams accent.'

Mariage belge

Que ce soit au tout début de leur relation amoureuse ou durant leur vie conjugale, le langage n'a jamais donné lieu à des différends entre la Flamande Andrea Heirwegh et le Wallon Jacques Anselme. Enfant, elle a appris le français chez sa grand-mère à Bruxelles tandis que lui a suivi des cours de néerlandais après leur mariage. Or, il ne maîtrise pas encore cette langue parfaitement, ce qu'il explique ainsi: 'Cela vient surtout du fait qu'à Wezembeek-Oppem où nous habitons actuellement, vous n'avez guère l'occasion de parler néerlandais. Ici, les Flamands apprennent le français dans la rue, mais nous devons apprendre le néerlandais avec des dictionnaires et c'est là que le bât blesse!'